

SLOVENSKI GOŠPÓDAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izjava vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrti leta 1 K, Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge Izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, — List se dopošlja do odgovoda. — Udej "Katolikoškega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5, — Ekokopisi se ne vračajo, — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vspremja naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne peti vrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj, — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Naši nasprotniki.

Razburjenje, ki so ga vzbudile letosne državnozborske volitve, se je precej poleglo. Le tuintam še kuha kak liberalec ali nemškutar tih jezico nad popolnim porazom pri teh volitvah. Katoliško-narodna stranka je zmagala v vseh okrajih in njeni poslaneci so na Dunaju pridno zastavili z delom, da izvedejo program, ki so ga razvijali ob času volilne borbe svojim volilcem. Doma pa vsaka stranka živi svoje strankarsko življenje naprej. Kako je to življenje?

Nemškatarska stranka si sploh nikdar ni upala prav med ljudstvo. Da bi poučevala naš narod, da bi ga organizirala, to ji ni prišlo nikdar na misel. Svoje nazore razširja med nami samo s svojim listom "Stajercem". Ti nazori so skrajno škodljivi za naš narod. Jemlje se našemu narodu potreben ponos ter se mu slika edino-le nemški narod kot upoštevanja vreden. Kdorkoli se trudi, osvoboditi naše ljudstvo izpod gospodarskega jarma Nemcev in nemškutarjev, kdor svareti ljudi pred uplivom nemškega liberalizma in žganjarstva nemških in nemškatarskih mogotcev, ta si je lahko svest, da ima za napade nanj vsaka številka "Stajerca" dovolj prostora. Ali je tako delo, ki jemlje narodu spoščovanje pred samim seboj in ga tlači v duševno in gospodarsko odvisnost tujih ljudi, hvalevredno ali ne, si lahko razsodi vsak trezen in pošten človek.

Liberalna stranka, celjska in slogaška, ima ob času volitev vedno polna usta ljubezni do slovenskega naroda. Mladina, kmečka, obrtni in delavski stan, naše gospodarstvo, naše jezikovne pravice, vse to ima liberalec ob volitvah sam le v lastni zalogi. Kadar so volitve minule, kaj pa potem?

Ali se liberalci brigajo sedaj kaj za mladino? Njihova mladinska zveza je mrtva. Med kmeti nočejo snovati izobraževalnih društev, ker jim ni za omiko našega kmeta. Delavske organizacije nimajo nobene, ker je liberalni nauk sploh nesposoben za delavske sloje, kajti liberalizem je vera ljudskih izkorisitev in visokih, dobro plačanih gospodov. Zadružna organizacija, v kolikor so jo ustvarili pri nas liberalci, poka sedaj vsled slabega, neprevidnega vodstva, na vseh koncih in krajih. Kako slabo je liberalna zadružna organizacija vplivala v narodnem oziru, razvidimo iz žalostnega dejstva, da posamezne njene zadruge sedaj pred potopom bežijo pod nemško državno in nemško deželno nadzorstvo. Za obrtni stan ne gane liberalna stranka niti z mezincem, čeprav ima v tem sta-

nui pretežno večino pristašev. Nikjer ni tako majhne brige za organizacijo obrtnega stanu kot pri nas, to pa zato, ker se je pri nas ta stan udal lenemu in brezplodnemu liberalnemu vodstvu.

O naši stranki nam ni treba govoriti. Vsaka številka naših listov nam pripoveduje o vsestranskem delu naših somišljenikov v prid vseh slojev slovenskega naroda. Le eno je še pomenljivo pri njej: pre malo delavcev v požrtvovalni, javni službi za naš narod. Kdor je dobre in blage volje, kdor čuti v sebi moči za naporno delo v korist bližnjemu, njega vabimo v svojo sredino.

Italijansko-turška vojska.

Italijanizacija sedli tripolitansko obal.

Mesto Homs, ki leži vzhodno od Tripolisa, so Italijani dne 20. t. m. napadli s suhega in z morske strani. Tu so imeli Italijani lahko delo in so mesto po kratkem boju zavzeli.

Bolj težko je bilo zavzetje mesta Derna, ki je bilo utrjeno, najbrže kot Tripolis. Italijani so je morali več dni obstreljevati z morja. Uničili so vse utrdbne ter poškodovali tudi druge hiše. Najtežje delo pa so imeli Italijani pri Bengaziju.

Maloštevilni Turki v tem mestecu so se hrabro branili napram italijanski premoči. Italijani si niso upali streljati z morja s topovi na mesto, ker se nahaja v njem velika smodnišnica, ki bi se bila razletela, ako bi padla kaka krogla vajo. Italijanski listi poročajo, da so morali napraviti Italijani naskok z bajonetni na to mesto. Tako je še-le sedaj vsa tripolitanska obal v posesti Italijanov.

General Kaneva je določil 20.000 mož za prodiranje v notranjost Tripolitanije.

Poraz Italijanov.

Italijani so doživeli dne 21. oktobra pri Bengaziju velik in težaven poraz. Turki in Arabci so napadli 8000 Italijanov in 'e padlo izmed Italijanov 800 mož, na turški strani 885 mož. Med Italijani v Bengaziju vrla najslabša disciplina. Viharji na morju ogrožajo italijansko brodovje.

Na uradnih mestih taje posameznosti o boju pri Bengaziju. V Rimu pa so razširjene vesti, da so bili boji zelo krvavi, in da vlada zadržuje brzovajke, ker poraza ne mara priznati. Govor se celo, da je padlo pri Bengaziju okoli 1000 Italijanov. V bližini Bengazi-

ja se je razletela tudi neka smodnišnica. Turki so baje v Bengaziju pomorili vse Italijane. Koliko je bilo umorjenih, ni znano.

Odbititalijanskinapad.

Casopisijavljajo, da je tri sto Italijanov, ki so skušali napasti Turke v sandžaku Džeb in Harba, južno od Tripolisa, bilo odbitih. Turške čete je podpiralo 1500 domačinov. Italijani imajo 50 mrtvih.

Boj pri mestu Bengaziju.

Dne 18. t. m. je dospel pred Bengazi drugi oddelek italijanskega vojaštva in več vojnih ladij. Admiral Aubry je pozval mesto, naj se takoj uda. Turške oblasti so to odklonile, na kar jim je dal admiral rok do jutra 19. oktobra. Morje je bilo vso noč nemirno. Ker se je proti jutru zdele, da se vreme izboljša, so italijanske vojne ladje zjutraj pričele streljati na utrbe. Ko so prve italijanske čete stopile na kopno, so jih Turki napadli. Vendar se je posrečilo Italijanom, da so odbili Turke. Nato se je na obali izkrcalo 4000 mož, čeprav so Turki, podpirani od Arabcev, še vedno živahno napadali Italijane. Boj, ki se je pričel ob 9. uri dopoldne, je trajal do solnčnega zahoda.

Turški častniki zahajajo, da najzase Turčija Črno goro.

Iz Carigradajavljajo, da je več viših častnikov obiskalo vojnega ministra ter zahtevalo od njega, da zasede takoj 30.000 mož Črno goro, katerega naj se proglaši za turško ozemlje. Ker Turčija Italije ne more napasti, a živi Črna gora v tesnem sorodstvu z Italijo, naj bi zasedanje Črne gore veljalo kakor boj proti Italiji ter Italiji in velesilam dokazalo resnost položaja. Ako bi vojni minister odbil zahtevo častnikov, so ti odločeni, izvršiti ta načrt na lastno pest.

Vpliv vojske na Benečane.

Benečani so zelo veseli in ponosni na italijansko armado v Tripolisu. V svoji domišljiji že vidijo plapolati italijansko trobojnicu v celi deželi. Jako značilno pri vsem tem pa je, da med tem, ko vrla pri Benečanah glede uspehov Italije v Tripolisu tako veselje in navdušenje, beže marsikateri pod orožje poklicani rezervisti čez mejo v Avstrijo, ker ne marajo pustiti svojih kosti v afriških puščavah.

PODLISTEK.

Iz minulih dni.

(Crtica iz naše doline. Spisal Miroslav pri Sv. Marjeti ob Pesnici.)

I. List iz spominske knjige.

Od državne ceste, ki vodi od juga skozi Maribor, mimo Št. Ilja proti Gradcu, se odcepiti tam, kjer se lajtersberški hrib izgubi v pesniško dolino, od glavnega transkega proga, okrajna cesta, ki pelje po dolini mimo Sv. Marjeti naprej proti Sv. Lenartu. Lepi in prijazni kraji se razprostirajo pred očmi potnika, hodečega tod. Sredi doline se vije v vijugasti črti izvrstnega peska bogati, bistri potok Pesnica. Na obe strani Pesnice se razprostirajo obširni travniki, kjer bujno raste sladko seno. Ob vznožju hribov oba strani, ki omejujejo dolino, kakor tudi sredni doline ob okrajni cesti, so vrstoma raztreseni prijazni kmečki domovi; ob vznožju hribov, kjer se prično leti vzdigovati, se nalajajo rodovitne njive, višje gori so pa na senčni strani večinoma gozdovi, na prislončni strani pa raste vinska trta . . .

Marsikateri tujec, ki tod potuje, si misli, ogledovaje to lepo okolico: „Srečni ljudje, ki bivajo tukaj!“ A njemu, ki so mu tukajšnje razmere znanе, nudi pogled na te kraje tudi marsikateri otočni spomin. On gleda čedne kmetske domove in ve, da v veliko njih ne prebiva več nekdanji ponosni, svobodni kmet, ampak da si ondi pod tujo streho služi svoj trdi kruh uboga raja, ki ob velikem trudu ter majhnem plačilu obdeluje posestvo svojemu gospodu-meščanu. Ob okrajni cesti od Maribora do Sv. Marjeti so večinoma vsa najboljša posestva v rokah meščanov. Sicer pa lahko z radostjo beležimo, da se kmetje tegata,

kar so si v prošlih desetletjih osvojili, trdno drže; oni, ki imajo še svoje domove, se jih tesneje oklepajo, kakor njihovi lahkomiseln predniki. Kaj pa je bil pravzaprav vzrok, da je privadel toliko kmetov te lepe okolice do tako žalostnega propada? Odgovor starih ljudi na to vprašanje se navadno glasi: „Železnična“. Kako to? Bilo je namreč takaj doma veliko kmetov-voznikov! Njih največja skrb je bila, imeti lepe konje, njih najglavnješ orodje bič in voz, njih najljubše opravilo potovanje, oziroma vozovanje. Vozili so raznovrstne potrebščine tedanjega časa. Daleč tja gor na sever so vozili n. pr. vino, ki so ga nekdaj tako obilo rodile naše gorice; od ondaj so pa pripeljali soli, železa itd. Drugokrat je trebalo z vozom daleč tje dol na jug, v Trst, po raznovrstne stvari, ki so jih potrebovali trgovci. Ponosen je bil naš tedenji kmet, ki je bil v tej dolini doma. Kako tudi ne?! Oglejva si, blagovoljni čitatelj, v duhu tole podobo: Na dvorišču stoji težek voz, na katerem je naloženih osem polovnjakov vina; pred vozom je vpreženih četvero močnih konj, ki že nestrpočakajo, bijoči s kopiti ob tla, kedaj že poči bič! Počasnih korakov se približa kmet v visokih škornjih, irhastih hlačah, s širokokrajinim klobukom na glavi. Krog voza grede si še enkrat natančno ogleda, ali je vse v redu; tupertam še kaj popravi. Gospodinja prinese blagoslovljeno vodo, pokropi ž no moža, konje, voz in želi blagoslova na potu in srečne vrnitve. Kmet naročuje še družini, kaj ima storiti za časa njegove odstopnosti, napravi z bičem pred konji po tleh tri velike križe ter se priporoči tako s tem starodavnim znamenjem božjem varstvu; bič zaživiga, konji potegnejo, in z „Bog pomagaj — srečno!“ zapusti kmet svoj dom; težko je domačim, gledajočim še nekaj časa za vozom, dokler jum za ovinkom ne izgine izpred oči, kajti vedo, da ga dolgo ne bo ter da ga na potu čaka mnogo nevarnosti . . .

Ako je šlo po sreči, se je vrnil voznik po preteklu 14 dni, enega ali dveh mesecov, z lepo svoto denarja. Kmet je poplačal svoje potrebščine, uredil svoje domače gospodarske zadeve, konji so se odpočili in jeli se je pripravljati na novo potovanje.

Sicer pa tudi niso bili redki taki slučaji, da se je mesto s Štirim, vrnil z enim konjem, ali s praznim žepom. Mogoče se mu je pripetila med potjo nesreča, ali je zašel med vinske bratce-igralce, ki so se po vsej deželi poznali kakor cigani . . . Toda kaj se je pravi voznik zmenil za take postranske malenkosti? Težko je čakal dneva, ko zopet poči bič! Tako je šlo od roda do roda. Deid je nekdaj vozaril križem sveta, oče je bil voznik in vnuč isto.

Gospodarstvo je opravljala žena s posli in družino, in če ni šlo vse, kakor bi moral biti, kaj zato, saj prinese gospodar zopet suhih denarcev. — A kadar se na svetu vse spreminja, jele so se tudi za našo dolino napovedovati močne spremembe. Kmetje so se vračali s svojimi „tur“ temnimi obrazov, kajti slišale so se med svetom čudne novice, da nameravajo v kratkem času po tej dolini izpeljati — železnicu. Mladina se je te novice silno razvesila, češ, to bo veselo življenje; kmetje nevozniki so malomarno zmajevale z ramami, češ, meni je vseeno, pride železnicu, ali ne pride. A kmetje-vozniki so se je — bali, uvažujoč njen zle posledice, jezili so se in hudovali.

Toda nič ni moglo silnega časovnega toka novih naprav prepričati. Ko je minulo nekaj let, je sopal in žvižgal po teh krajih parni stroj, vočeč s seboj dolgo vrsto težko obloženih voz. Kmetje-vozniki so potrtega srca gleđali prizor in z žalostjo morali pripoznati, da se s tako silno premočjo ni mogoče merititi! Večino prejšnjih voženj je sedaj izvrševala železnica, ki je z veliko hitrostjo, toda vkljub temu mnogo ceneje prevažala vse potrebščine iz daljnih krajov semkaj in nazaj. Kmetski vozovi so odslej rjaveli po

Politični ogled.

Dne 19. oktobra: Cesar je danes sprejel papeževega odposlanca monsignorja Bislettija. — Ministrski predsednik Gauč se je posvetoval z voditelji večjih državnozborskih strank o položaju. Listi poročajo o predstojecem sprememb ministra. — Nemško-nacionalna zveza je sklenila, da se zoperstavi ustanovitvi italijanskega vseučilišča na Dunaju. Pri glasovanju o predlogu italijanskega posl. Concija za to vseučilišče pa so ostali Nemci v manjšini. — Za novega ogrskega trgovinskega ministra je imenovan namesto odstopivšega Lukača poslanec Ladislav Beöthi. — Nemško-francoska maroška pogajanja se bližajo svojemu koncu.

Dne 20. oktobra: V državnem zboru se vrše pogajanja za večino. Nobena stranka se ne vpreže rada v vladni voz. — Za češko-nemški sporazum se zanima posebno prestolonaslednik Fran Ferdinand, ki je izrazil željo, da bi se že skoraj dosegel mir med Čehi in Nemci. — Dunajski kršč. soc. hočejo preosnovati svojo stranko. Izdali so nova strankina določila. — V ogrskem državnem zboru trajala obstrukcija dalej. Košutovec in pristaši bivšega predsednika Justa hočejo z obstrukcijo strmoglavit vladno brambno predlogo. — Španska vlada je iztrala iz dežele princeta Braganca in vojvoda Parma, ker sta ob portugalski meji zbirala upornike proti portugalski republike.

Dne 21. oktobra: Javno mnenje se suče najbolj okrog vprašanja o italijanskem vseučilišču. — Ministrski predsednik Gauč se je včeraj posvetoval z načelnikom nemško-narodne zveze o delovnem načrtu državnega zбора. — Čehom se je baje ponudilo, če vstopijo v vladno večino, dva ministra. — Na Dunaju se vrši te dni shod zastopnikov avstrijskih mest. — Pogajanja med manjšino in večino v ogrskem državnem zboru bodo imela baje ugoden uspeh. — Kitajski ustaši so premagali v hudem boju vladne čete.

Dne 22. oktobra: Vlada namerava še ta tečen predložiti državnemu zboru predloge o novih davkih. Položaj v državnem zboru je veden bolj nejasen. Posamezni listi pišejo o odgodenu državnega zboru. — Pogajanja med obstrukcionisti in vladno večino na Ogrskem so zopet omajana. — Vstaši na Kitajskem zmagonosno prodirajo naprej. Vladne čete beže.

Dne 24. oktobra: Večina državnozborskih strank hoče vprašanje italijanskega vseučilišča spraviti v naučni odsek, ne v proračunski. Italijani se težnameri zoperstavlajo. — Položaj v državnem zboru je zelo nejasen. Vlada do sedaj še nima za seboj večine. — V Gradcu je bil izvoljen za državnega poslanca nemški nacionalec profesor Held. Poprej je bil v tem okraju izvoljen mariborski Wastian. — Za koroškega deželnega predsednika bo baje imenovan grof Šafroč, podpredsednik namestništva v Trstu. — Hrvatski ban Tomašič je odstopil. Poroča se pa, da kralj njegovega odstopa ne bo sprejel. — Kitajski ustaši so zavzeli mesto Kinkiang in začeli mesto Jamen.

Državni zbor.

Dunaj, 24. oktobra 1911.

Ko se je draginjska razprava končala v zbornici in so se draginjski predlogi odkazali draginjskemu odseku, se je začelo prvo čitanje vladnega predloga glede preosnove zborničnega poslovnika. Slovenci v tej razpravi niso govorili. Sicer pa je njih stališče itak znano. Pravice vseh jezikov se morajo tudi v poslovniku zavarovati in majhnim strankam se ne sme onemogočiti delovanje. Predlog se je odkazal poslovniškemu odseku.

Nato je prišlo na vrsto prvo čitanje vladnega predloga glede ustanovitve laškega vseučilišča na Dunaju. V to razpravo je posegel Hrvatsko-slovenski klub z dvema govornikoma. Dr. Jankovič je označil

kolarnicah, njih najlepše konje so odgnali Nemci; edina njih gmotna rešitev bi bila odslej v umnejšem gospodarstvu in pridnem delu. Pa ni lahko onemu, ki se v rani mladosti temu ne privadi; le malo jih je nastopilo to rešilno pot. Velika večina njih je hodila po gubno pot. Doma jim je postajalo dolgčas, in so pojavljali po gostilnah, kjer so si pri rujnem vincu preganjali žalostne spomine. In da se križi in težave lažje pozabljajo, so često posegli po pisanih kartah. In tako je v dokaj veseli družbi preminil marsikateri dan, marsikatera noč in marsikateri desetak. Doma vsled takega gospodarjevega ravnanja ni moglo biti v najboljšem stanu; žena je tožila in prosila moža in mu razkladala sto nujnih potreb; a kdo bo rad poslušal take puste reči? Odšel je raje v gostilno nazaj, kjer je bilo vsaj kaj zabave. Ako je zmanjkalo denarcev, kaj zato? Saj ima krčmar kredo; celo tako blagodušni ljudje so se našli med njimi, ki niso letirjali za plačilo, še izposojevali so denar drage volje. Ko se je drecej nabralo, mu je posekal upnik kos najlepšega gozda; ta je pil, oni pa je pisal naprej... In prišlo je, kar je moralno priti. V nekaj letih je zapel boben, nekdanji ponosni kmet je odšel praznih rok s svojo družino s starodavnega doma svojih predkov v tuji svet s trebuhom za kruhom, a posestvo je kupil meščan. Tako in enako se glasi zgodovina propadlih kmetij. Prijetil se je pa semtertje tudi kak izvanreden slučaj propada, ki se je razločeval od drugih popisanih po svoji nenavadnosti in posebnosti.

(Dalje priči.)

stališče celotnega kluba, dr. Sesardič pa zahteve avstrijskih Hrvatov, ki želijo, da se pripoznajo izpiti zagrebškega vseučilišča tudi v Avstriji.

Dr. Jankovič je s tem govorom prvkrat nastopil v državnem zboru. Okoli njega se je zbral veliko število poslušalcev. Dr. Jankoviču teče beseda izredno gladko, njegov glas je prijeten, prednašanje srečno. S svojim govorom je naredil dr. Jankovič veliki utis ter se upeljal v zbornici med najboljše govornike. Slovensko zastopstvo, osobito pa spodnještajersko, si je pridobilo z njim izborno moč in si povečalo svoj ugled.

Dr. Jankovič je izvajal, da stojimo Slovenci ne-premakljivo na starem stališču, ki zahteva slovensko vseučilišče v Ljubljani kot krono velikega prosvetnega napredka Slovencev na vseh poljih. Načeloma priznavamo, da je tudi zahteva italijanskega ljudstva po višji šoli opravičena. Če so naši zastopniki v minolem državnem zboru vihteli vojno kopje proti italijanski zahtevi, se je to zgodilo, ker je vlada z italijansko zahtovo izvršila grdo politično kupčijo, da je dobila italijanske glasove. Prosvetne zahteve avstrijskih narodov se morajo izpolnjevati po potrebi, ne pa vsled nenapravnih kupčij. Tudi sedaj postopa vlade krivično, če samo Italijanom izpoljuje njih zahteve, drugim narodom pa ne. Italijani sami pa nimajo pravice, da zahtevajo od vlade za svoj narod šole, ker tudi oni nočijo dati šol drugim narodom tamkaj, kjer so v večini, kakor v Istri, Trstu, Gorici.

V draginjskem odseku je bil dr. Verstovšek izvoljen za poročevalca o prekupovanju. V sejne dne 19. t. m. je dr. Verstovšek govoril v istem odseku proti socialno-demokratičnim predlogom, ki so kmečkemu ljudstvu skrajno škodljivi. Merijo na to, da se uniči naša živinoreja. Prava draginja je letos med kmečkim ljudstvom v onih krajih, kjer je bila suša in toča. Na Spodnjem Štajerskem preti posebno ubožnejšim slojem med kmečkim prebivalstvom to zimo pomanjkanje in glad. Tukaj se naj pomaga. Socialni demokratje kriče o draginji po mestih večinoma radi tega, da bi si pripravili na Dunaju tla za bodoče občinske volitve. Dr. Verstovšekov govor je hudo razburil socialne demokrate, a med treznimi poslanci našel splošno priznanje.

Ministrskemu predsedniku Gauču huda prede. Javno je izjavil, da se hoče pri svojem vladanju opirati na nemško-liberalne poslane, ki so združeni v takozvanem nacionalverbandu. A njegove besede nišo naše odmeva v srečih nemških nacionalcev. Mestni poslanci v nacionalverbandu (tudi celjski Markl in mariborski Boštjan) zahtevajo neomejen in prost uvoz prekomorskega mesa, ne da bi se pri tem upirali na pogodbo z Ogrsko, ki določuje, da morajo tudi Ogori v to privoliti. Gauč se mora držati tega določila, a v nacionalverbandu mu štrajkajo iz strahu pred svojimi mestnimi volilci. Tudi glede italijanskega vseučilišča so v nacionalverbandu drugega mnenja kot Gauč. Večina noče laškega vseučilišča na Dunaju, a vlada hoče samo Dunaj. Stališče Gaučeve radi tega ni najbolj trdno. Zvit vodja Poljakov, bivši finančni minister Bilinski, je pravočasno opazil zadrga Gaučeve ter začel na svojo roko snovati večino v zbornici. Da bi mu odtegnil Čehi, ki so za močno večino neobhodno potrebni, je Gauč obljubil Čehom dva uradniška ministra, ako ga podpirajo. Že bližnji čas nam bo pokazal, kdo je močnejši, Gauč ali Bilinski. Nekateri politiki celo trdijo, da bo zaradi teh homatij državni zbor ododen, dokler se razmere ne zjasnijo.

Razne novice.

* **Somišljenike** pozivamo, da sedaj pridno agitirajo za nove naročnike našemu listu. Le stranka, ki ima dobro razvito časnikarstvo, je nepremagljiva. Tudi na časnike po gostilnah se naj pazi. V mnogih gostilnah, v katere zahajajo naši pristaši, visijo sami nasprotni listi. Ven ž njimi iz vsake hiše in vsake gostilne. Delo za dobre časnike je pravo apostolsko delo.

Iz sole. Deželni šolski svet je imel dne 12. t. m. sejo. V njej se je sklenilo med drugim: Definitivni učitelj v Dolu, Jožef Roš, je prestavljen k Sv. Florijanu; učiteljica Rezika Petovar v Kapelah pri Brežicah stopi v stalni pokoj; definitivni učitelj Ivan Urek v Vuženici je premeščen kot učitelj na Vransko; učiteljski suplent v Zibiki, g. Henrik Blazinšek, je imenovan definitivnim istotom; nadučitelj v Olimjah, Oskar Žolnir, pride za nadučitelja na Črno goro; učiteljica Ljudmila Schreiner v Slov. Bistrici je imenovana za nadučiteljico na deški ljudski šoli v Št. Juriju ob juž. žel.; učiteljica v Trbovlje-Vodah, Ana Lapornik, je prestavljena na doklisko ljudsko šolo v Trbovljah; definitivna učiteljica Ana Kalšek v Gotovljah, je nameščena kot učiteljica v Čadramu.

* **Današnji številki** je priložen stenski koledar.

* †. Dr. Josip Vošnjak. Na svojem posestvu Visole pri Slovenski Bistrici je v soboto zvečer ob 9. uri v starosti 77 let umrl starosta slovenskih pisateljev, dr. Josipom Vošnjakom. Z dr. Josipom Vošnjakom je izginil mož, ki je igral posebno v 70. letih zelo važno vlogo v našem političnem življenju. Dr. Josip Vošnjak je bil po poklicu zdravnik in se je kot tak nastanil v Ljubljani, kjer je bil izvoljen v deželni zbor in odbor. Od mladih nog do visoke starosti je služil dr. Josip Vošnjak svojemu narodu, in tudi ko so že pešale njegove telesne moči, je njegovo srce

še plamitelo za slovenski narod. Kot pisatelj je znan dr. Vošnjak po vsej Sloveniji. Njegove povedi je narod zelo rad čital. V zadnjih letih se je dr. Josip Vošnjak popolnoma odtegnil javnemu delovanju in živel mirno na svojem posestvu Visole pri Slovenski Bistrici. Pogreb se je vršil v torek ob 2. uri popoldne. Blagemu buditelju naroda svetila večna luč!

* **Na grobeh.** Zopet bomo na praznik Vseh svetnikov in vernih duš pohiteli na grobove naših rajnih. Nekako izredna otočnost preveva naša srca, ko stojimo ob gomili dragih nam pokojnih. Koliko skrbnih slovenskih mater, ki so učile svoje otroke slovenskega jezika in jih vzgajale k poštenemu življenju, počiva v hladnem grobu! A mnogo teh otrok se je žal odtejilo našemu narodu. V posilenemške okove oklenjeni, zametajo govorico rajne matere, svoje otroke pošljajo v ponemčevalne šole. Drugi so zopet zavrgli krščanska načela rajnih starišev, so odpadli ali pa se ne zmenijo za cerkev, zabavljajo čez njo in duhovnike. Ali se vsi ti, ko bodo stali na vernih duš dan na grobu svojih rajnih očetov in mamic, ne bodo zamislili nazaj na mladostne dni?

* **Liberalc.** so vedno napadali nagodbo z Ogrsko. Da pa ta nagodba vendar tudi nekaj velja, nam dokazuje sedanji boj za uvoz prekomorskega mesa in žive živine iz balkanskih držav. Naši živinoreje bi bili že davno uničeni, ako bi se Ogrska ne branila temu uvozu. Liberalcem pač ni za uboge živinoreje, ampak le za svoj trebuh in žep.

* **Kam plovemo?** Z vso silo hočejo kmečki nasprotniki doseči, da bi se uvažalo argentinsko meso in srbska živina carino prosto v poljubni množini v Avstrijo. A poglejmo, ali je res pomanjkanje pitane živine v naših krajih? Kaj še? Še norca se delajo mesarji in prekupci iz kmeta, ki jim pride ponujat debelo živino. In kako plačujejo ti ljudje našo pitano živino? Od več strani se nam poroča, da obetajo mesarji in meštarji za pitane vole samo 70, 72 do 76 K za 100 kg žive teže. To je vendar več kot oderuško! Meso je še vedno po 2 K kg, a cena živini je padla zadnji čas za 10 do 20 K pri met. stotu. Pri svinjah je ravno tako. Na živo vago se baje plačujejo, po krajih, ki so oddaljeni od železnice, po 80 vin. do 1 K za kg žive teže, a meso moraš plačati pri mesarju po 2 K 40 vin. To so razmere, ki so vsega obsojanja vredne. Vse kriči: „Ti kmet si kriv tega, da je vse tako drago.“ A drugi se smejijo in si na račun draginje in kmeta polnijo žope in so glavni krivci draginje. Ni čuda, če tudi kmet postaja nevoljen in vzročnik. Nahaja se v stiski, a liberalci in socialni demokratje ga slikajo kot oderuha in glavnega krivca draginje.

* **Slovence v Gradcu** in druge rojake opozarjamomo na edino slovensko gostilno v Gradcu, Prokopigasse 12, blizu glavnega trga. Rojaki, vaša dolžnost je, podpirati narodna podjetja.

* **Složnost** slovenskih poslancev. Nemški listi poudarjajo, da ni noben klub v državnem zboru tako slozen in edin, kakor je klub, v katerem so združeni slovenski in hrvatski katoliški misleči poslanci pod vodstvom dr. Šusteršiča. Večalimanj se vse druge državnozborske skupine cepijo, izstopajo iz njih posamezni poslanci ali pa so v klubu drugi medsebojni prepriči. Le klub naših, za svoje volilce vnetih poslancev, stoji kot skala trdno skupaj, pripravljen braniti vsak čas koristi in pravice svojih volilcev. Bodimo ponosni, da imamo na Dunaju tako vrle zastopnike!

* **Slovenci, naprej!** V Gorico, glavno mesto goriske dežele, pride kot okrajni glavar Slovenec Rebek. Kjer so Slovenci zavedni, se mora tudi vlada oziратi na nje!

* **Susteršičev govor** o uradniških plačah, ki smo ga zadnjič priobčili v izvlečku, je hudo razburil tudi naše liberalce in socijali demokrate. Liberalci kričijo, da je dr. Šusteršič sovražnik uradnikov. Izrekel se je pa v istini samo proti prevelikemu številu uradnikov ter povdral: manj uradnikov, a tem boljše plače. Seveda je popolnoma pravilno ugovarjal proti temu, da bi se v sedanjem času draginje zvezvale plače celo uradnikom do šestega činovnega razreda. Socialni demokratje pa kričijo, da je proti nižjim uradnikom in delavcem, osobito proti železničarjem. Toda ta je bosa. Izrecno je reklo: mali' naj dobe izboljšanje, za te se gre, njim se naj pomaga. Zahvaljuje se, da pridejo tudi železničarji v predlogu za izboljšanje plače, in sicer vsi, tudi delavci na proggi, na katere so socialni demokratje pozabili, ker po večini niso v njihovem taboru. Dr. Šusteršič je govoril, kakor govorí pravi ljudski zastopnik, ki se brigaza uboge in pomoči potrebitne, ne pa za iste, ki so že sliši visokih plač vključ svojemu majhnemu delu.

* **Liberalno-socialno-demokratska zveza** v Belgiji. Dne 15. t. m. so bile v Belgiji občinske volitve odborniških mest. Liberalci in socialni demokratje so nastopili skupno proti katoličanom ter so zmagali v 9 mestih, med tem ko so na deželi zmagali povsod katoličani. Liberalno-socialno-demokratska zveza je zelo zadovoljna z izidom v mestih, a listi poročajo, da so katoličani povsod napredovali glede na število volilcev. Katoličanom bo treba povsod resno in složno nastopati proti združenim nasprotnikom krščanstva: divjim rdečkarjem in hinavskim liberalcem. Oboji so največji škodljivci ljudstva in grobokopí posameznih narodov.

* **C. kr. notar** Wiesthaler je bil seveda navzoč pri otvoritvi Šulferajske šole v Peklu pri Poljčanah. Pri tej priliki je gospod c. kr. notar omenil, da je slovensko geslo: Spodnještajerska je naša zemlja, kričo, temveč se mora glasiti: ta zemlja je vedno bila, je in bude nemška. Mi nočemo izgubljati časa s tem, da bi g. c. kr. notarja učili zgodovine, samo na to ga opozorimo, da se kraj, kjer g. c. kr. notar izvr-

šuje svoj posel, imenuje Slov. Bistrica, da je torej ta kraj od nekdaj slovenski in da v slovenske kraje spadajo slovenski c. kr. notarji.

* **Stajerčijanci, pozor!** Vaši poslanci v državnem zboru, Markl in Wastian, se strašno trudijo, da bi se uvažalo meso in živila iz tujih držav v našo, in prva skrb jim je, da se urađništvo zvišajo plače. Za kmetja, ki bo letos po nekod moral stradati, pa se ne brigajo. Stranka, ki ima take poslance, gotovo ni kmetu prijazna.

* **Vedno lepše.** Ptujski poslanec Malik je v seji državnega zabora dne 17. t. m. tudi to-le povedal: „Gotovo smem od slovenskega sodnika pričakovati bolj nepristransko razsodbo, kakor od sodnikov, ki tako živijo, kakor sodniki v Ptiju in Lipnici. V Lipnici, spoštovana gospoda, pijančujejo celo noč (veselost), razbijajo gostilne, ti gospodje sodniki. Do 5. ure zjutraj že reje pijačo in ob 8. uri se vsedejo na sodnji stol, in bi naj delili pravico, s tako bučo! (Živalna veselost in klici: čujte, čujte!) To so stvari, ki smrdijo izredno!“ — Tako sodi nemški poslanec o nemških sodnikih!

* **Nemški sodniki.** Zastopnik mesta Ptuj v drž. zboru, znani Malik, je imel letos vsled volilnih bojev opraviti tudi z nemškimi sodniki. V seji dne 17. okt. je ta vsenemec o njih izrekel to-le zanimivo in značilno sodbo: „V mojem volilnem okraju se je sedaj začela od strani strankarskih sodnikov proti mojim prišašem in meni pravcata maščevalna vojska. (Čujte!) Nič ni na tem, ako imenujem sodnije, to sta sodniji v Ptiju in Lipnici. Mojemu očitanju bi se te dve sodniji lahko izognili, ako bi imeli pravno dostojnost in bi mojo začrtovalo, kakor sem zahteval, odkazali drugemu sodišču. To se ni zgodilo, iz klubovanja ne! In sedaj prosim, gospoda moja, dajte dobro paziti, kakor gorostasne reči se čogajajo. Še predno je mogla prošnja mojega zastopnika, naj se odkaže začrto drugemu sodišču, priti potom okrajne sodnije na okrožno sodnijo, in odtod na deželno sodnijo, je že prišel brzojavni potom odlok deželne sodnije, da je prošnja odbita. Ko sem prišel k sodniški razpravi, še pri sodniških aktih ni bilo najti te rešitve. (Živalni mejklci!) Moj zastopnik je reklo: Nezaslišano je v zgodovini pravosodja, tudi avstrijskega, da se more kaj takega zgodi. In gospoda moja, vkljub temu ima pravosodni minister korajžo, da tukaj zagovarja takе strankarske sodnike in nam pravi, da bi naj sporočili sodnikovo neodvisnost. Gospoda moja, take razsodbe so velika krivica, ki se dogaja vsemu prebivalstvu, pravim vsemu prebivalstvu...“ Mi nimamo besedam Malikovim o nemških sodnikih ničesar pridjeti.

* **Naši poslanci** so izvoljeni, dr. Benkovič v 2 odseka, Brenčič v 3, dr. Jankovič v 2, dr. Korošec v 2, Pišek v 3, Roškar v 1, dr. Verstovšek v 4 odseke. Klub je razdelil torej mandate za odseke precej enakomerno. Gotovo pa se nima pravice zaganjati v naše voditelje „Sloga“, kajti njen krušni oče je v zadnjem zasedanju v škodo drugih klubovih tovarišev sedel v 8 odsekih. Zmetajte torej pred lastnim pragom!

* **Koroški dež. predsednik** baron Hein gre v pokoj. To vest bodo naši koroški bratje pozdravili z velikim veseljem, kajti bil je vjetnik nemških nacionalcev ter vsled tega zagrizen nasprotnik koroških Slovencev. Letos ob ljudskem štetju jim je razpustil katoliško politično društvo, toda ministrstvo za notranje začrtovalo tega razpusta ni odobrilo. Ravno ta čin mu je omajal najbolj stališče in reklo se mu je, da mora prosiši za vpokojenje. Sedaj Hein gre, slovensko katoliško politično društvo pa slavi danes v Celovcu prvi občni zbor po razpustu ter s tem dokazuje svetu, da tudi Nemcem ni vse dovoljeno.

* **Lepe razmere** na naših poštah. V ponедeljek, dne 23. oktobra je naše uredništvo prejelo po pošti iz Št. Lenarta v Slov. gor. pismo, ki pa je bilo že odprt, in sicer se je razločno videlo, da je nekdo z nožem ali čem podobnem odpri pismo, a ga je pozabil zopet zalediti. Ker se sumi, da se je zgodilo to na pošti, se je uredništvo takoj pritožilo na vodstvo mariborske pošte, ki je uvedlo strogo preiskavo. Zadevo smo tudi naznani poslancem na Dunaju, da povedo na pristojnem mestu, kako gotove ljudi muči radovodnost, kaj nam dopisniki sporočajo.

* **Nakup živine** na Češkem. Kmetijska družba v Gradcu je začela akcijo za nakup živine na Češkem. Sedaj, ko je bila celo akcija v tiru, je pa ista izjavila, da je proti akciji. Vsled tega je c. kr. poljedelsko ministrstvo z odlokom z dne 20. oktobra 1911, štev. 43.860 izjavilo, da z ozirom na stališče Kmetijske družbe v Gradcu ne more akcije podpirati. Mi bomo v prihodnji četrti objavili cel odlok ministrstva, za zdaj le povdarnimo, da obsojamo početje Kmetijske družbe v Gradcu in isti resno svetujemo, da v bodoče boljše premisli, predno začne kako gospodarsko akcijo. Upamo, da se bo o tem še izpregovorila resna beseda!

* **Brezposerne služkinje**, obračajte se na „Društvo sv. Marte“ v Gradcu, ki vam daje varno zavetišče. Stanovanje v Prokopigasse 12.

* Za Slov. Stražo je nabral večje število obrabljenih znakov g. Vitomir Zličar na Ponikvi. Hvala!

Poroča v cesarski hiši.

Oči celega sveta so bile te dni obrnjene v Švarcau, neznaten kraj na Nižjem Avstrijskem, kjer se je dne 21. t. m. vršila poroka nadvojvode Karla Franca Jožefa s princesino Zito iz knežje rodotvorne Parma. Nadvojvoda Karl Franc Jožef je sin pred leti umrela nadvojvode Otona in nadvojvodinje Marije Jožefe in je torej opravičen po prestolonasledniku Francu Ferdinandu, kojega otroki so vsled ženitve z grofico

Chotek, sedaj knezinja Hohenberg, izključeni od prestolonasledstva. Ker po pravilih naše cesarske hiše kneginja Hohenberg ne more biti cesarica, je najnovješa nadvojvodinja Zita naša bodoča cesarica. Vsled tega je vzbudila ta poroka večjo pozornost, nego druge poroke v cesarski rodovini.

Nadvojvoda Karl Franc Jožef je star 23 let in je stotnik pri kavaleriji, princesinja Zita je stara še komaj 18 let.

Poročil je visoki par poseben odposlanec papežev, ki je prinesel novoporočencem tudi krasen poročni dar papežev, umetniško podobo Kristusovo. Poroka se je vršila v francoskem jeziku. K poroki v Švarcau je prišel tudi cesar, ki je izročil nevesti dragocen dar, nakin za na glavo v brillantih. Med sveto mašo za poročence je cesar ves čas klečal ter se od ginjenja jokal. Le v trenotku poroke, ko je nevesta s posebno krepkim glasom in odločno izrekla predpisani „da“, se je srčno nasmejal. Po poroki je bil cesar izredno vesel razpoložen ter se je dal z novoporočencema in z vsemi gosti večkrat fotografirati.

Pri poroki je bil navzoč tudi stric ženinov, princ Maks saksonski, ki je duhovnik in sedaj bogoslovni profesor v Švici.

Samoumevno, da so se izvršile za gostijo na gradu parmanskih knezov, Švarcau, velike priprave, da se dostojno sprejmejo visoki gostje in da se da novi nadvojvodini primerna bala. Vse priprave z nevestino balo so baje stale okoli pol milijona kron.

Nadvojvoda Karl Franc Jožef se je vzgojeval pod nadzorstvom svoje matere nadvojvodine Marije Jožefe, sestre sedanega saksonskega kralja, in po nasvetih prestolonaslednika Franca Ferdinandu, ki je mlademu nadvojvodi posebno naklonjen. Pri vseh manevrih je bil Karl Franc Ferdinand adjutant prestolonaslednikov. Ženin je med vojaštvom zelo priljubljen zaradi svojega priprtega in ljubeznivega občevanja. Tudi Dunajčani imajo mladega nadvojvoda izredno radi, in kadar se je zadnja leta prikazal na ulici, so ga prisrčno pozdravljali.

Princesinja Zita tudi nima več očeta, in je vodila njenovo vnojno skrbna mati. Vzgojena je strogo verski. Papež je bil pobožni knežji rodbini vedno naklonjen ter čuti posebno veselje, da se je princesinja Zita omožila v našo cesarsko rodotvinu. Koj po poroki sta zaročenca poslala sv. Očetu brzovjav, v katerem mu naznanjata svojo izvršeno poroko in mu izražata posebno udanost. Zita je plemenitega in usmiljenega srca in si je izvolila za načelo svojega življenja prelepi rek: Ne za se, ampak za Vas.

Avstrijski narodi molijo te dni za srečo visokih novoporočencev ter prosijo Boga, da jim vzrasteta v dobre in blage vlačarje!

Mariborski okraj.

m Maribor. V ponedeljek, dne 23. oktobra, je umrla Marija Spacek, žena gospodinjčarja „pri grozdju“ v Tegethoffovi ulici. Pogreb se je vršil v sredo po poldne.

m Maribor. Dognao se je, da je cerkveni ropar Weber eno monštranco, katero je imel zakopano na vrtu v Koroški ulici, ukradel v Šentpeterski cerkvi v Ljubljani, drugo pa v Gratweinu pri Graedu. Weberja bo baje sodilo mariborsko porotno sodišču.

m Maribor. Tukajšnji vinotržci imajo letos lepo trgačev kot vinorejci sami. Pokupili so že meseca septembra mnogo novega vina po 36, 40 do 50 vinarjev liter. A že sedaj so cene vinu neprimerno poskočile. Spomlad pa bo vino, katero je prcajal kmet sedaj za 40 v., veljalo najmanj 80 v. do 1 K liter. Pričakujemo pa, da bodo mestjanji in socialni demokratje vpili, da je kmet krv, če je vino draga.

m Maribor. Dne 25. t. m. dopoldne so poročili mil. gospod knezoškof v svoji dvorni kapeli g. c. in kr. nadporočnika Edvarda Steyrer, ki je prideljen generalnemu štabu, sedaj v dragonskem polku štev. 14, z gdč. Hildo Wokaun, mlajšo hčerkjo g. dr. Wokauna, c. in kr. višjega deželno-sodniškega svetnika v Mariboru. Pred poroko so imeli mil. g. knezoškof na novoporočenega ganljiv nagovor. Razven gostov je bila zbrana v dvorni kapeli še cela vrsta najodličnejših gospodov in gospa iz Maribora. Bodite tukaj še omenjeno, da je bil oče nevestin skozi vseh osem let na c. kr. gimnaziji v Celju sošolec prevzvišenega gospoda kneza in škofa.

Zavod šolskih sester v Mariboru je bil v tork dne 17. oktobra 1911 veselo presenečen po visokem obisku prevzvišenega nadpastirja. Nenapovedani so došli ob 10. uri predpoldne in posetili po vrsti obojni otroški vrtec, vse razrede včadnice in Franc Jožefovega jubilejnega ženskega učiteljišča, telovadnicu in druge k učiteljišču spadajoče prostore. V višjih letnikih so izpodbjal gojenke zlažti k vztrajni pridnosti, češ, da malomarna gojenka sama sebe bolj kaznuje, kakor je kaznovana po slabem redu v izpričevalu, ker si škočuje za poznejše življenje, da pa je enako marljivost sama sebi v plačilo in v korist. Tudi so povarjali važnost krščanskega nauka in potrebnost življenja po naukah svete vere, pred vsem potrebnost pobožne molitve, s katero si izprosimo božjega blagovslova za svoje delo. Kot začrtovalo božjega blagovslova so prevzvišeni gospod knezoškof v vseh razredih podelili višepastirski blagovslov. Ob 12. uri opoldne so se poslovili od zavoda, čigar predstojnice in gojenke bodo ta dan ohranile v hvaležnem spominu.

m St. Ilj v Slov. gor. Veselica, ki jo je priredilo naše Bralno društvo, se je dobro obnesla. „Krioprizežnik“ je igrala naša mladina zelo dovršeno. Vsi igralci in igralke so bili na svojem mestu. Tudi

prosta zabava pri Celcerju je ugodno iztekla. Šaljiva trgatev in druge zabave so nudile občinstvu obilo razveseljevanja. Obiskali so nas tudi naši sosedje Jarinčani s svojim pevskim zborom, nadalje Mariborčani, Šentjakobčani in celo slovenski delavci iz Lipnice so prihiteli k nam. Bralno društvo je z uspehomlahko zadovoljno. Dobro bi bilo, ko bi se igra „Krioprizežnik“ še zopet ponovila.

St. Ilj v Slovenskih goricah. Gostilničarju gospodu Vaupotiču na Novinah je umrl naddeburdi sinček Pepček. Pogreb se je vršil v sredo dne 18. oktobra. Udeležilo se ga je velika množica ljudstva.

St. Ilj v Slov. gor. V soboto, dne 21. t. m. zjutraj je umrla tukaj po dolgi bolezni gdč. Terezija Gorning, starca 83 let. Ranjka je bila teta našega vrlega gospa Baumana. Blaga žena, počivaj v miru!

m Ceršak pri St. Ilju. Zvezda Bresnikova je utonila. Odslovili so ga od naše Šulferajske nepotrebine mučilnice. Kaj je le vzrok temu? Bresnik se je vendar toliko trudil za to šolo, in v „Marburger“ toliko hvalil uspehe te „univerze“. Baje so spoznali gospodje pri Šulferajnu, da je Bresnik le preveč pameten in da bi se Šulferji pod njegovim vodstvom preveč naučili. Zato niso več pogodbne ž njim obnovili in njegovo srce potolažili z oblubo, da pride za „ravnatelja“ trirazredne Šulferajske šole na Pragersko. In naš Bresnik jim je res verjel in se hvalil po St. Ilju, češ on je za kaj višjega ustvarjen, in da bo napredoval. Pa z oblubo ni bilo nič. Tako je dobil Bresnik, odlikovan s kolajno za 40letno zvesto delovanje, slovo od Šulferajna. Tako je zvezda tistega Bresnika utonila, ki je napravil toliko nesreče v Ceršaku s Šulferajnsko šolo.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Okrajni zastop. Najvažnejši točki zastopove seje dne 16. t. m. sta bili med drugimi izvolitev novih članov okrajnega šolskega sveta in železnična proga Purkla—St. Lenart—Ptuj. Članom okrajnega šolskega sveta so bili izvoljeni slednji gospodje: Rojs Jakob, Suman Matija, Vogrin Anton, Wella Fran in č. g. p. Kasjan Zemljak, gvardijan od Sv. Trojice. K stavbi gori navecene železnicne prispeva okraj 50%. Sklene se tudi vloga na c. kr. namestnico radi ustanovitve obrinodaljevalne šole v St. Lenartu.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Pri volitvah v posojilnico smo torej pogoreli. Glavni vzrok je nezavednost našega ljudstva, ki ne spozna škodljivosti posilnemške nadvlade v Slovenskih goricali in je celo zaverovano v blaženo nemščino. Saj vam nihče ne branii nemščine, ljudje božji, ampak izpreglejte že vendar enkrat, da je dvojna reč, učiti se nemščine in pa uganjati nemško politiko. Cetudi znaš nemški, ostati moraš vendar Slovenec in delovati politično za svoj narod, ne pa pomagati posilnemškim zagrizencem, svoj jezik zatirati in svoj rod zaničevati. Ali ne uvidiš, da ostaneš na ta način večno hlapec in suženj na svoji lastni zemlji, Nemec pa svoj gospod? Drugi vzrok propada je neverjeten strah naših ljudi pred nasprotniki. Ljudje so se bali, da jih takoj zarubijo in pobesijo, če bi ne glasovali ž njimi. In ko so zapazili, da imajo Nemci rdeče glasovnice (mi smo imeli bele) in da volitev torej ne more biti tajna, pa so kar trumoma bežali v nasprotni tabor, kjer se jim je z znano brezobzirnostjo delilo nasprotne glasovnice. Ko smo prišli na volišče, smo šteli 175 svojih mož, brezvestnost nasprotnikov pa nam je vzela preko 70 volilcev. Tretji in glavni vzrok, da so nas premagali, pa je izdajstvo. Eden naših, dosedaj najvernejših pričašev, je zadnji dan odskočil in nam izneveril kakih 50 mož. Pa saj je dobro, da spoznamo ljudi in izvemo, kje je vera in kje nevera. Seveda so delovali tudi z lažmi in izmišljotinami. Govorili so o razporih med nami in obrekovali posameznike izmed nas, da so le zbegali ljudi in jih toliko bolj prestrašili. Nasprotniki so se potem še celi dan vlačili po trgu in izzivali. Nazadnje so morali naši mogotci svoje lastne pristaše metati na cesto, ker so se tako upijanili, da so se spravljali nad nje same. Mi se pa zanašamo: Za pravično stvar smo šli v boj in ta je še vedno zmagala, pa bo zmagala končno tudi pri nas.

m Sv. Trojica v Slov. gor. „Grazer Tagblatt“ od 22. oktobra prinaša poročilo o posojilniških volitvah pod naslovom: „Der Kampf ums Deutschthum“. Boj za nemščo torej. Ali vidite, kako ste se vsodili na limanice, lahkoverni kmetje? Zatrjevali so vam, da so Slovenci in da je boj samo za osebe. Pa zdaj poglejte: „Boj za nemščo“; in ta boj ste izvojivali Slovenci, po navadi verni in dobrimi Slovenci, a takrat zapeljani in premamljeni od posilnemcev. Ali zdaj verujete, da se ne gre samo za gosp. Goloba, temveč za obstanek in blagor slovenskega naroda, vas samih? Prihodnjič pa pojrite zopet v boj za nemščo, dokler vas ne zmanjka v Slov. goricalah, ki jih nasejujejo Št. Marka s protestantskimi Švabi. Le tako naprej, da si izkopljate sami svoj grob. Ob njem pa se bo Nemec smejal vaši malomarnosti, zidai luteranske temple in pregnal zadnjo slovensko besedo iz Sl. gorice. „Grazer Tagblatt“ tudi laže, da smo kupovali glasove, med tem, ko je resnica, da smo plačali samo agitacijske stroške. S čim so oni plačevali in strahovali ljudi, o tem naj vprašajo svojo vest. Obrekujejo in pljujejo tudi na naše žene. A to je že tako gnusno in podlo, da se samo obsoja.

m Pekel pri Poljčanah. Dirindaj, ki so ga priredili Šulferajnovci pretečeno nedeljo, ob priliki „blagoslavljenja“ nemške šole, je imel samo izzivalen značaj. Hajanje, vpitje pesmi „Wacht am Rhein“, hujskajoči govor, s tem se je reševalo pekelsko nemščo. Nemški listi poročajo, kako se je vsa slavnost veli-

častno izvršila. A tukajšnji Slovenci smo priče, da je imela ta prusovska ceremonija le bolj žalostno sliko. Navzoči so bili vsi posilnemci iz daljne in bližnje okolice, a polivalno moramo omeniti, da je velika večina domačega ljudstva prezirala to vsenemško prereditev. Nemški listi lažejo, da se je 150 otrok vpisalo v novo šolo. Kolikor je nam znano, je le 37 staršev tako nesrečnih, da so zapisali svojo deco — tujeu.

M Dravska dolina. Slovenska Straža je obljubila v naše veliko veselje z darovi Mohorjanov ustavnjavati v narodno in versko ogroženih krajih prepotrebne mladinske knjižnice, ki naj bi nadomeščale ljudsko šolo. Obstoječe šole ne razvijajo duševnih moči otrok za napredok — kako redki so pri nas dijaki — ne vzgoje njihovih sre v plemenitosti, značajnosti in ljubezni do rođne matere. V šolah, kakor so pri nas, poveličujejo, hvalijo in gojijo na vse pretege samo le nemštvo, dokler slovenske dece ne izpridijo. V srce jim po malem, pa vstrajno vlivajo srd in gnjev proti materi, ki jih je rodila, proti cerkvi, ki jih je krstila, proti rodbini, ki jih je vzredila. Tako zastavlajo in popačijo za drag denar našo mladino; ali slišite slovenski očetje in katoliške matere? Plačani so od naših davkov, navrh še prejemajo podpore od Südmarke in Sulferajna, kar pa je največja držnost; še od slovenskih žuljev pobirajo doneske za svoje prusaške podružnice. In vi, sicer vrli Zadražčani, ste jim za to še nekako hvaležni, jih spoštuješti v poslušate, nosite ves svoj zasluzek v žepe tujcev, ki vas le v lice hvalijo, v resnici pa le pomilovalno prezirajo in v vseh javnih zastopih brez vas zoper vas vladajo. Ako so šole v tujem jeziku res za mladično tak blagoslov, zakaj pa se potem Nemci sami tako branijo za svoje otroke tujih, n. pr. čeških, laških, slovenskih, posebno pa še madžarskih šol? Na Ogrskem se namreč vsaj nekoliko maščujejo nad Nemci njih krvicice, ki jih leto za letom svetohilinsko, zavratno gromadijo nad slovensko celo na Štajerskem in Koroškem. Tam doli na Sedmograškem je več sto let stara naselbina Nemcev (Svabov), a premoč med njimi imajo Madžari, ki jo porabijo za svoje mažaronske šole brez ozira na rodnin jezik otrok. Pa kako so tam Nemci hudi zavoljo tega. Ni prostora, da bi vam opisal, kako se do najvišje oblasti vedno in povsod branijo Nemci proti takim šolam tam doli na Ogrskem, pri nas pa vas farbajo in vsljivo nadlegujejo z enakimi mučilnicami! Navedem le danes označbo tujih šol z besedami uvođnega članka v nekem nemškem dunajskem dnevniku, v katerem se zopet enkrat „nemški voditelj na Južnem Ogrskem“ vsaja nad madžarskimi šolami nemških otrok. Piše tako-le: „Pred vsem pričajo novejše (ogrské) postave brezobzirnost in hinavstvo brez primere (beispiellose Verschlagenheit), ker na videz so še evropske, v dejanju pa so nališpane krutosti, da bi nas (Nemce) podjarmile. Grof A. (pponyi) trdi, da varujejo slabo plačane učitelje in lajšajo ljudstvu davčno breme, v istini pa ne zasledujejo ničesar, nego madžarizacijo šol in duševno razdredovanje (Enterburg) širokih ljudskih mas (po naše bi se reklo: poneumnevanje priprstega naroda), da jih lažje odtujijo poddedovani narodnosti. (Tam doli zahtevajo ozir na poddedovani jezik, nam pa vsljujejo le „občevalni“ jezik, kako so nedosledni!) Na j p r e i storijo v šolah (razprtje je v nemškem izvirniku) z madžarskim poukom, ki ga o trokine razume, ljudstvo manj vredno, (wird es minderwertig gemacht) potem gaspravavijo ob pošteno življenje (wird es entsittlicht), na posled ga pridobijo za protihabsburške namene prenapetne že v iz leta 1848. Tega voditelji madžarske politike niti ne skravajo, še le drzno priznajo, da duševna škola ljudstva ne bo segala čez eničloveški rod, ker tačas se preobrat dovrši in vnuiki teh, ki danes trpijo pod potujčevanjem, bodo duševno že visoko razviti Madžari. (?!) „Sicer pa“, celo trdijo, „komur ni na Ogrskem prav, naj se izseli“. — Z besedami tega „voditelja“ obsodijo Nemci sami sebe. Ali niso ogledalo in popis grdih namenov, ki jih brezobzirno vršijo leto za leto nad vašimi otroci vaši „priatelji“, sedanjih gospodjeva vaših nekdanjih grunov — oholi Nemci? Od kod in kakšen preroč naj pride, da vas, ponosne Pohorce in vas, ponižne Zadravčane, prepriča in vam dopove, kako kruto silite lasten zarod v narodno in versko propast, ker trpite, še celo zahtevate — nemške šole za slovenske otroke!?

Ptujski okraj.

P Ptuji. Že zadnjič sem vam poročal, da se v Ptuju nekaj kruha. V „Štajerčevem“ pašaliku ni vse v redu. Uradniki izstopajo iz mestnih in javnih uradov, največji mestni mogočci, „Štajerčevi“ krušni očetje, so hudo skregani med seboj. Ne bo dolgo, ko bo začelo pošteno pokati. Če bi vam o vsem, kar se tukaj godi, poročal, bi imeli, Vi, g. urečnik, opraviti z gospodi, ki poznajo paragafe.

Poroča. Dne 23. oktobra t. l. se je poročil g. Fr. Koser, c. kr. poštar v Juršincih pri Ptuji, z gospico Štefko Zadravec z Vurberga. Bilo srečeno!

P Sv. Lovrenc v Slov. gor. Naši sakoški slogaši se pač nepotrebno bahate v 43. številki „Sloga“ radi zmage pri občinskih volitvah. Pišete, da ste zmagali po hudem boju, katerega vam pač ni bilo potrebno, ker nam je že dosedanje župan g. Fr. Stebih pred volitvijo županstvo odpovedal. Mislimo pa tudi, da vi g. Muršiču, novemu županu, niste ravno kako imenitnega priimka obesili na vrat, ako ga prištevate k vašim pristašem; dozdeva se nam, da g. Fr. Muršič čita „Slov. Gospodarja“. Strankarjev, hujškačev in zga-

garjev pa doslej mi nismo poznali. Toliko v odgovor slogaškemu dopisu: — Sakoški občan.

Sv. Lovrenc na Drav. polju. V petek, dne 20. t. m. je v Žapečji vasi tekom enega leta že četrtač izbruhnil ogenj. Začela je goreti kopica slame pri posestniku Draškoviču. K sreči je bilo popolnoma mirno vreme in so ogenj hitro zapazili in s pomočjo požarne brambe zabranili, da se ni razširil na gospodarsko poslopje, ker sicer bi uničil še tisti del vasi, ki je po groznom velikonočnem požaru še ostal. Zdaj v jeseni bi bila nesreča tem hujša.

p Svetinje pri Ormožu. Vesel gre slovenski mladenci, kadar ga kliče cesar, v vojake; peli smo in vriskali, da je odmevalo še zopet in zopet od rojstne hiše, ko smo že izginili žalujočim materam izpred oči. Srečno smo preživel tri leta vojaške službe ter se zopet zdravi in veseli vrnili po prestanih bridkih izkušnjah k svojim ljubim dragim. Toda ne vsi tako; Jaušvec Franc prinesel si je na dopust bolezen, ki ga je že 18. vinotoka t. l. položila v načrte neizprosni smrti. Bil si, dragi moj tovariš, ves čas svojega življenja, vzgleden slovenski mladenci, zvest služabnik Marijin, hvaležen in pokoren sin svojih dobrih roditeljev ter ponos vsej fari in občini; to je jasno pričal tvoj veličasten pogreb. V slovo ti pa kličem: Na svidenje nad zvezdami! J. H.

p Središče. Nedeljski sokolski sestanek se je klub bobnečemu oznanil pri cerkvi popolnoma posrečil. Pričakovano ljudstvo je izstalo in s tem jasno pokazalo, da ni liberalno, kakor se ga slika pred svetom. Gospodje so potem pri zaprtih vratih protestirali proti „klerikalnemu zmaju“, ki jih baje hoče „požreti“ in so pometali „klerikalne smeti“. Naš Orel jim leži v želodcu.

p Središče. Naj izve celi svet, kako pridno in marljivo so znašali naši liberalčki gnjezd, v katerem je dne 22. t. m. zagledal luč sveta Sokol. Seveda to nič čudnega, če se tam, kjer so liberalci, snujejo tudi liberalna društva. Toda naši naprednjaki so pozabili v prevelikem veselju, da je zdaj jesen, katera prežene ptice-selivke v južne kraje. Med te ptiče je prištevali tudi središkega Sokola, ki je zdaj pri nas že v drugič ustanovljen. Zadnjič je bil ustanovljen predlanskim, seveda tudi v jeseni. Na njihovo veliko žalost je zletel tisti Sokol z drugimi ptiči vred v južne kraje, od koder ni več ne duha ne sluha o njem. Enaka žalostna usoda čaka tudi letošnjega Sokolčka, ker je: „Središki Sokol mladi ptič, — ki nima perja nič, — a huda zima mu preti, — gotovo ga umori.“ — Ker so začeli naši liberalčki zdaj vzdigovati svoje glavice, si marsikdo misli, da slovensko-katoliška mladina pri nas spi. O ne! Ona pridno deluje v svojih organizacijah; posebno naši mladi Orli se kaj lepo razvijajo, pri katerih pričakujemo tudi velikega uspeha. Oni bodo gotovo prekossili svojega nasprotnika, ker njih temelj stoji na krščanskem prepričanju.— Na delo Orlov, mladačeta, — ker to dolžnost je naša sveta.

p Kmetijska podružnica za ptijsko oklico naznanja, da priredi dne 5. novembra in 10. decembra t. l. poučna zborovanja. Pri prvem bo govoril kmetijski strokovni učitelj g. Zidanšek o živinoreji, pri drugem pa živinozdravnik g. Uršič o živinske bolezni, zlasti o kužnih. Zborovanje se prične vsakokrat ob 10. uri predpolne v dvorani g. Zupančiča v Ptaju. Posestniki, ki želijo biti udje naši podružnice lahko pri tej prilikai naznani svoj pristop; udje pa lahko vplačajo udinno za leto 1912. Vabimo torej vse k obilni udeležbi.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Kar si je naši mladini že dolgo želela, se ji bo izpolnilo 29. t. m., ko se bo ustanovila mladenička in dekliška zveza, v kateri bi se naj zbrala vsa poštena mladina, da si tamkaj blazi sreča, se vsestransko izobrazuje, razveseljuje, vzgojuje, skratka, pripravlja za poznejše življenje. Potrebuje dandasne kmečki stan zavednih, izobraženih gospodarjev in vznornih gospodinj, a temelj za to je treba položiti v mladostih. Starišem hočeta mladenička in dekliška zveza biti pomočnici pri vzgoji sinov in hčer, vam, dragi mladeniči in mladenke, pa bo zvezca dobra prijateljica v lepih, tako važnih a tudi nevarnih mladih letih. Mladeniči in dekleta, mnogo tisoč poštenih slov, tovarišev in tovarišev vaših je že združenih v mladeničkih zvezah, kjer se v veliko veselje skrbnih staršev in domovine urijo v delu za svoj in ljube domovine blagor. Stopite tudi 29. t. m. v krog teh plemenitih mladeničev in dekleta. Govoril bo preč. g. dr. Hohnjec z Maribora in domači mladeniči in dekleta. Vabimo prisrčno tudi so sednje mladeniče in dekleta!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Vinoreci nismo nič kaj zadovoljni z letošnjo trgovatvijo. Malo, jako malo smo pridelali. Nam, ki je bila sila za denar, smo vino že v poletju naprej prodali. Prekupec pa bodo spravljali večje dobičke v svoje kase, kot smo dobili mi za vino. Je že tako na tem božjem svetu, da je kmet dandasne največji rewež, a kljub temu vse zablavlja proti njemu.

l Ljutomer. Učenci se bodo sprejemati v tukajšnjo šolo-realko v petek, dne 4. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne v šolski sobi na glavnem trgu v Ljutomeru. Tisti učenci, ki pridejo na novo, naj prinesejo seboj zadnje šolsko spričevalo od dotične šole.

Ljutomer. V pondeljek zjutraj so našli tukaj umorjenega s presekano glavo M. Pregarja blizu njegovega stanovanja pod Franc Josipovo šolo. Pokojnik je bil blizu 40 let šolski sluga naše slovenske šole ter je to službo lani radi onemoglosti opustil. N. v. m. p.!

l Radislaveci pri Mali Nedelji. „Nar. List“ z dne 12. oktobra štev. 45, pravzaprav neko nemškutarsko-liberalno revče napada našega obče spoštovanega g. župana in pravi: Občinske volitve, ki so se itak dolgo zavlačevale, so pred durmi. — Ti si res imenitni postavovedeni modrijan. Pa ne veš, da mora biti postavno določen čas za pregled imenika volilcev, reklamacijski rok in tako naprej. Dalje se ubogo liberalče boji, da se mu ne bode izkaznica in glasovnica ob pravem času dostavila. Tudi za to bodo mireni, naš župan bode storil, kar veleva postava. Mogoče ti jih prinese poln nahrbitnik učitelj Stajnko.

Končno piše klin-klun-liberalče: „Upamo, da bodo volilci znali pametno razsoditi ter voliti svojo gospodarsko korist“. Ja, dragi liberalček, volili bodo krščanske može in ti že sedaj upam reči, da bodo liberalni stolički v občinskem odboru čisto prazni ostali. Vam pa, dragi mi volilci, klicem: Pridite dne 6. listopada 1911 vsi na volišče k našemu gosp. županu in volimo, kateri bodo delovali za blagor občine ter so zavedni in verni Slovenci.

l Ger. Radgona. Po dvekratni volitvi volilnih mož za okr. bolniško blagajno v Gor. Radgoni, je bila kljub vloženi pritožbi Slovencev volitev predsednika in odbornikov dne 8. t. m. Naše c. kr. okrajno-glavarstvo je po komisiju dr. Faschingu postopno naših posilinemcev odobrilo, akoravno je bila pritožba slovenskih obrtnikov neovrgljivo utemeljena. Izvoljen je Nemec Korath, ravnatelj radgonske opekarne, ki pravi, da mora postaviti mestna občina prostor in zalogo vseh vsakovrstnih reči ter bode 10 let tekmoval s tukajšnjimi slovenskimi obrtniki in trgovci. Ta mož bi rad delal s tukajšnjimi Slovenci tako, kakor njegovi rojaki v Beljaku in Celovcu. Vi mesčani radgonski in vi posilinemci gornjeradgonski, kličemo vam: Stoje in pomislite! Vi sejetje prepir, a želi boste nevihto, katera bo marsikoga odnesla iz pozorišča. Slovenski obrtniki pa zahtevamo, da se tukajšnja bolniška blagajna preosnuje in da dobimo lastni oddelek iste, da ne bomo imeli dvakratnega plačila in drugih nepotrebnih sitnosti.

l Sv. Kriz pri Ljutomeru. V nedeljo dne 29. t. m. ob pol 3. uri popoldan, se vrši v gostilni g. Jureša, gospodarski shod, katerega se bodo udeležili zastopniki gospodarskih organizacij iz celega okrajnega glavarstva. Govori nadrevizor g. Vladimir Pušenjak in drugi. Dolžnost nas domačinov je, da v velikem številu pohitimo na shod.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Večinoma vse občine našega političnega okraja, posebno one v gorah, vedno zahtevajo poldnevni šolski pouk na ljudskih šolah. A le malo kateri se je še posrečilo, doseči to ugodnost. Paša je letos izredno lepa na naših pašnikih, a kaj pomaga, ko nimamo pastirjev. Naj bi se ugodilo tudi naši zahtevi po skrajšanju šolske dobe, in marsikateri kmet bi dobil lažje pastirje.

s Soštanj. Prejšnji teden so se vršile volitve v okrajni zastop soštanjski, in sicer v pondeljek, dne 16. t. m. iz veleposestva, iz tržke občine Velenje in iz mestne občine Soštanj; v torek dne 17. t. m. pa iz kmečkih občin. Za te volitve je bilo zanimanje veliko, posebno, ker je bila še v živem spominu sramotna nemškutarsko-liberalna zveza pri zadnjih volitvah v soštanjski okrajni šolski svet, pri kateri so, kakor znano, zmagali naši možje s častno večino. Ogorčenje naših to zvez je splošno tudi med kmečkim ljudstvom, in to ogorčenje so pokazali naši možje pri zadnjih volitvah v okrajni zastop. Kajti pri teh volitvah so sfrčali iz veleposestniške in kmečke skupine okrajnega zastopa vsi posilinemci in tisti, ki se navdušujejo za zvez med posilinemci in liberalci. Samo v mestu Soštanj in v veleobrtri imajo še posilinemci poleg Nemcev zagotovljena svoja mesta. Volitve iz veleposestva se združeni nasprotniki sploh niso udeležili, ker je bilo grozje prekislo. Pri volitvah iz kmečkih občin so pa nasprotniki sicer poskušali svojo srečo, a je bil ves trud zastonj. Nihče naših se ni dal pregovoriti. In tako je zmagala z veliko večino čista slovenska lista naših mož. Vsa čast našim vrlim možem! Ker bi pa mogoče marsikoga zanimala imena posameznih naših izvoljenih članov okrajnega zastopa, zato jih takoj navedemo: V veleposestniški skupini so: pl. A. Čadomovič, dekan Rotner, župnik Cizej, župan Koren iz St. Ilja, dr. Majer, veleposestnik Jan iz Škal, pos. Steblonik iz Pake in tesarski mojster Hudovernik iz Velenja. V skupini tržke občine Velenje so: župan Skasa, posestnik Brglez, posestnik Rotnik in posestnik Jan. V skupini kmečkih občin so: posestnik Sovič iz Raven pri Soštanju, župan Pirtovšek iz Pake, posestnik Kroflič iz St. Janža na Peči, posestnik Dolinšek iz St. Ilja, župan Vašl iz St. Andraža, pos. Skruba iz Topolšice, župan Bačovnik iz Belih vod in župan Kovač iz Škal. Torej so šli Dvornik, Verbuč in Zagăr v — zaslužen pokoj, toda brez pokojnje.

s Iz Vuženice. Kakor je že splošno znano, se otvoriti letosno jesen dvorazredna šola nemškega Sulferajna v Vuženici. Ta nepotrebna mučilnica nima drugega namena, kakor sejetje prepir, vcepiti že nežnim otrokom srd proti Slovencem in odtujiti kolikor mogoče veliko število slovenskih otrok našemu naroču. Stariši, ne dajte se zaslepiti, ne verujte sladkim besedam tistih, kateri se drugače za vas ne bričajo, kateri vas e tebaj poznajo, kadar se jim gre za zasluzek in dobiček in za vam škodljive naklepe. Vpisite svoje otroke v našo, že mnogo let obstoječo trirazredno ljudsko šolo, ona odgovarja vsem potrebam. Otroci se uče slovenski in nemški; naša trirazrednica je pripozljano najboljša šola v celem okraju. Brez vsake skrbi lahko zaupate svoje otroke temu zavodu; zato vamjamči izvrstno šolsko vodstvo. Sulferajnsko šolo bodo obiskovali otroci brez vsakega uspeha. Izstopivši iz nje, ne bodo znali ne slovenski ne nemški, ne pošteno brati, računati ali pisati, ne krščanske nauke. Vuženčani, gre se tukaj tudi za vaš žep! Po preteklu nekaj let se bo tr

le. Tako se je že zgodovalo po mnogih drugih krajih! Čim manj otrok bo v nemški šoli, tem lažje se boste obranili nepotrebnih visokih plačil. Kdo pa je med mnogimi drugimi še podpisal prošnjo za nemško šolo? Čujte in strmite! Pušnik, Just, slavnoznan Mettinger, Kiefer ali Högl, cerkveni ključar in pred letom dni še trd Slovenec Lading, in njim vsem na čelu, Erber, župan tuje mučke občine. Sami ljudje, ki nimajo otrok za šolo ali pa nima sploh nič govoriti o vuzenjskih šolskih zadevah. Vuzeničani, to vam je jasen dokaz, da se tem ljudem ne gre za šolo kot tako in njen učni uspehi, temveč za to, da delajo za nemštvu, sebi pa pridobijo priznanje in podporo od matere Südmarke za svoje slavno „delo“! Vuzeničani, bodite torej pametni in previdni!

Konjiški okraj.

č Konjice. Dne 19. t. m. je umrl gosp. Simon Hrepovnik. Pogreb v nedeljo je bil veličasten. Knjige Družbe sv. Mohorja se z veseljem odnašajo na domove. Naj bi obrodile veliko dobrega Šadu! Uдов je letos 286. K letu, ko pride enoten imenik, naj poskoči Število nad 300, saj je blizu 900 hiš v župniji.

č Konjice. V nedeljo, dne 22. oktobra ob 3. uri popoldne je imel pastor iz Celja zopet protestantsko službo božjo v Konjicah, in sicer kakor lansko leto, v prostorih okrajnega zastopa. Ali se res v bližnji katoliški cerkvi Bog premalo časti, ker se še zbira ta obžalovanja vredna peščica k božji službi? Ali ima trg Konjice take može v okrajnem zastopu, da nič ne izda njihova, preč. g. arhidiakonu dana beseda?

č Konjiška okolica. Vinogradnike se opozarja, naj ne prodajajo vina kar po slepi ceni, da ne bodo oskušovali drugih, ki hočejo prodati svoj pridelek po pri-merni višji ceni. Vino ne more izgubiti cene, torej le potrpeti in počakati in ne verovati čenčam brezvestnih prekupev.

Celjski okraj.

č Celje. Našemu liberalnemu generalu dr. Kukovcu se vse smeje in marsikatera poredna šaljiva pade na njegov račun. Kako tudi ne? Ko je rádi svoje znane zadeve bil oproščen pred vzklicnim sodiščem, se je bralo v ljubljanskem „Slov. Narodu“, da si bo dr. Kukovec tožbenim potom poiskal zadoščenja radi poročil o njegovi obsodbi v nemških listih, „Štajercu“ in v naših. Toda kaj vidimo? Dr. Kukovec zasleduje samo nas, druge liste pa pusti lepo pri mire. Čeprav smo miše le po teh listih posneli tozadevna poročila, vendar bi naš nosili mi vso težo njegovega srda. To je korajža, kaj? Res, najboljše, da dr. Kukovec kmalu pobere šila in kopita in gre v Trst. Pri nas je politično povsem nemogoč.

č Celje. Živinski sejmi so v našem mestu prepovedani. Pojavila se je slinovka pri goveji živini.

č Celje. Občinske volitve za našo okoliško občino so pred durmimi. Ambrožič in Derganc delata v vsemi silami, vozita se vsak dan v okolico, loviti volice in pooblascila. V nemški hiši pa se vrše redno vsak večer sestanki posilinemških voditeljev. Gotovo pa je, da je trud naših narodnih nasprotnikov zastonj, slovenski volilci stoje prejkoslej neomahljivo.

č Grobelno. Pred enim tednom bi se bila skoraj zgoda tukaj velika nesreča, ki bi kmalu zahtevala dve človeški žrtvi. Klanjšek Martin iz Pešence je peljal lončarja A. Stante od Sv. Primoža lončarsko posodo iz sejma. Ker je bila že noč, sta imela petrolejsko svetilko prižgano na vozu. Mimo pride nek drug težek voz, ki jima prevrne voz in tudi sama sta prišla pod njega. Ker se je razbila tudi petrolejka, je začela slama goreti in moža bi bila zgorela ali se zadušila, če ne bi bil opazil tega prizora. g. postajenčnik iz Grobelnega ter sklical ljudi, ki so šli reševat; voz je na cesti zgorel, moža sta bila pa z lahkim opeklinami oteča.

č Zaplanina. Javno vprašanje! Ali ne velja zakon za kužne bolezni za vse enako? Pri nas je namreč razglašen strogi pasji zapor, tako, da mora biti pes na verigi in mora imeti tudi nagobčnik. Zakupnik lava občine Sv. Jeronim je pa dne 9. t. m. lovil po Zaplanini kakor vsi njegovi loveci, s psi brez nagobčnika. Prosto so letali psi tudi po ajdi. Zato je se kmetje po pravici povprašujejo, kako je to, da imajo naši psi strogi zapor, dočim smejo lovski psi prostovoljno okrog letati. Zahtevamo za vse enake pravice, ker pes je pes, naj bo kmečki ali gosposki. Upamo, da se bodo na pristojnem mestu ozirali na našo pritožbo.

č Trbovlje. Dne 22. t. m. je imel v Trbovljah shod naš državni poslanec dr. Benkovič, ki je poročal o delovanju državnega zabora. Med veliko pozornostjo navzočih je razlagal pred vsem o draginji, ki tare vse stanove. Draginje so krivi pred vsem prekupeci, ki pokupijo blago po najnižji ceni in ga potem prodajajo za 100% dražje. Krivi so draginje tudi karelji tovarn, ki sami delajo cene, kakor se jim zdi. Naša Slovenska Ljudska stranka je med drugim izdejala načrt, kako se naj stopi na prste tem pijavkam ljudstva. Ker socialni demokratje toliko govorijo o argentinskem mesu, zato nam je poslanec tudi povedal, da bi bila nesreča za naše ljudstvo to, kar zahtevajo socialni demokratje, da bi se naj prosto uvažalo to meso. Dunajčani so to poskusili, pa jim je že žal, ker skoro nihče več ne mara vživati tega mesa, ker je neokusno, tako, da ga v dunajskih mesnicah čaka na 100 tisoč kilogramov na odrešenje, ker ga nihče ne mara kupiti. Toda bilo bi pred vsem povz-

digniti našo domačo živinorejo in mesna draginja bi nehalo. Vodje socialnih demokratov so najbolj veseli, da je draginja, v resnici pa zoper njo ne storijo prav ničesar, ker so sami v zvezi z židovskimi oderuhkapitalisti. Gospod poslanec se je dotaknil tudi zvišanja plač uradnikov ter pri tem dostavil, da je v Avstriji 40% uradnikov odveč. Država naj jih odpusti, ker so nepotrebni in so tudi v velikem številu nezmožni, potem pa ne bo treba za nje plačevati toliko davkov. Skoro dve uri trajajoč govor g. drž. poslanca, je bil z živahnim ploskanjem odobren.

č Nova cerkev pri Celju. Čebelarska podružnica za Novo cerkev in okolico ima v nedeljo, dne 29. oktobra ob pol 9. uri dopoldne v ljudski šoli redni občni zbor z običajnim sporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

č Dobrna. Bralno društvo priredi v nedeljo dne 29. t. m. zabavno prireditev s srečolovom in petjem. Prijatelji zabave, sreča vas čaka, poiskati si jo morate sami. Pridite v prav obilnem številu!

č Št. Jurij ob juž. žel. V nedeljo dne 29. t. m. po večernicah priredi telovadni odsek "Orel" v Katoliškem domu predstavo "Trije tički" s petjem in srečolovom. Prijatelji lepe zabave so vsi povabljeni.

č Kmečko bralno društvo v Trbovljah vabi na veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 29. oktobra t. l. v dvorini "Društvenega doma". Spored: a) "Junaška deklica" (blažena Ivana d'Arc), drama v petih dejanjih z zaključno sliko. b) "Popolna žena", veseloipra v enem dejanju. c) Prosta zabava. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: Prvi sedeži K 1:20, ostali sedeži 80 vin, stojisci 40 vin, sedeži na galeriji 1 K. Ker je čisti dobitek namenjen knjižnici Kmečkega bralnega društva, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

Brežiški okraj.

č Brežice. Nemška šola. Žalostno je, da še vedno toliko slovenskih staršev od tu in onstran Save tišči svoje otroke v nemško šolo; tem bolj žalostno, ker se sedaj izve, da so letos skoro vse izvenmestne slovenske otroke odklonili. Kakor je videti, gleda se danje vodstvo in učiteljstvo tukajšnje nemške šole na to, da bi se nemški otroci res kaj naučili, ne da bi jih zadrževali taki, ki nemški od doma ne znajo. In v tem oziru je ta nemška šola častna izjema med spodnještajerskimi posilinemškimi šolami. Torej, Slovenci, vaši otrok Nemci sami ne marajo, a vi le siliti k njim. Kje je kaj narodnega ponosa?

č Železnica Zagreb-Zidanji Most. Da se čim prej doseže primerna večerna vožnja vlakov, naj vsi župnijski in občinski uradi takoj podpišejo zadnji čas jim doposlano prošnjo; naj podpišejo tudi vsi drugi zastopi, društva, podjetniki v brežiško-sevnškem okraju, in to takoj! Če se to prihodnje tedne ne zgodidi, je stvar spet za dolgo časa zamujena. Obenem predlagam tu — naj se dopisniku oprosti — naravnost te: Slavno županstvo v Sevnici naj sklice shod vseh interesentov, n. pr. na Videm, ki je radi železniške zveze primeren kraj, in tam se naj izvoli potrebljeno odposlanstvo. Na noge — a takoj!

č Videm ob Savi. Ne samo v naši lepi videmski fari, v celem brežiškem okraju in še daleč na okrog je bil znan in obče spoštovan g. Franc Habinec. Naznajnamo tužno vest, da ga ni več med nami. Dne 21. t. m. se je preselil k svoji ljubeznejivi ženi, ki mu jo je pobrala neizprosna smrt že pred 30. leti. Bil je rajni Habinec, lahko rečemo, vrl Slovenec, vnet katoličan, zaveden naročnjak, skrben gospodar, ljubeznejiv oče svojih pridnih otrok in nepozabljiv dobrotnik vseh ubogih in pomoči potrebnih. V pondeljek, dne 23. t. m. ga je spremilo k zadnjemu počitku pet gg. duhovnikov in na stotine ljudstva. V pretresljivih besedah se je poslovil ob grobu od rajnega Franca č. gosp. dekan Henrik Verk v imenu vseh sorodnikov in znanjev. Glasno izlitenje množice je pričalo, kako priljubljen je bil rajni pri vseh. Njegovo telo spava, toda njegov spomin bo živel od roda do roda. Dal Bog, da bi nam vzgojila Slovenija še mnogo takih mož!

Vestnik mlad. organizacije.

Marenberg. Dekliška zveza priredi dne 5. nov. "Pri stari pošti" ob 1/3. uri popoldne igro "Z viharja v zavetje" in "Dve klepetulji". Govori tudi poslanec dr. Verstovšek.

Mladeničem naznajamo, da ima kršč. socialna zveza zopet v zalogi mlađeničke znake, komad po 1 krono. Tudi dekliških znakov je še večja množina na razpolago.

Sv. Pavel pri Preboldu. In vendar se je uresničila želja naših vrlih deklet. Ustanovila se je ministrovno nedeljo toli zaželenjena Dekliška zveza. Udeležba je bila obilna. Bili so navzoči tudi očetje in matere, in brali si lahko iz obrazov vseh zadovoljnost, veselje, posebno pa je mladi ženski svet kazal živo zanimanje. Obiskal nas je za mlađinsko gibanje neumorno delavni vlč. g. dr. Hochnjec. Dal Bog, da bi lepe, poučne njegove besede bile padle na rodovitna tla. Ne pozabite dekleta govornikov krasnih opominov, ki so nas navduševali, izobraziti si um, delati za gospodarsko izobrazbo, prav posebno pa gojiti svoje srce: bivališče vere in čednosti. Krepostno bodi naše življenje, čisto naše srce, veder naš obraz, zakaj najlepši čas mlađosti čas — cvete srce, cvete obraz."

"Mi ne odgajamo ljudi s povešeno glavo; odkrite značaje hočemo, veselja mladini ne branimo, pa radost mladine bodi poštena. Tudi dekleta tama niso zaostala. Oglasila se je k besedi Julijana Ocvirk. Navdušujejo se bile njene besede. Pa tudi bližnji sosedi so nam počastili s svojim obiskom: odposlanke Dekliške zvezze v Gomilskem in Braslovčah. Terezija Šketa nam je prinesla pozdrave braslovških deklet in v daljšem govoru prav lepo govorila v prilog novoustanovljeni zvezzi. Sklenile smo, ustanoviti tudi dekanij-

ski odbor vseh dekliških zvez braslovške dekanije v svrhu medsebojnega obiskovanja pri naših prireditvah. Na predlog Neže Valand so bile izvoljene v odbor: Julija Ocvirk, predsednica; Karolina Krašovic, podpredsednica; Kač Micika, tajnica; Justina Vedenik, blagajničarka; Marija Kunšt, knjižničarka; Marija Sinkovič in Jožef Golavšek, odbornici. Došli so pozdravi zborovalkam iz lepega, daljnega Murskega polja, od vrlo delavnih članic Dekliške zvezze pri Sv. Petru poleg Radgone in iz Arje vasi pri Petrovčah. Pristopilo je 50 članic, kar je lepo število za našo župnijo. Kaj ne, lep dan je bil! Saj pa tudi mora kipeti človeku srce veselja, ko vidi pred seboj veliko četo vrlih deklet. Dokler bomo imeli mladino, ki je dovezeta za vse dobro in lepo, ki se ne straši dela za povzdigo svoje izobrazbe, se nam ni treba batiti na sprotnikov. Naj naše bodoče delo oznanjuje svetu, da biva tukaj naš rod in da zemlje naše ne damo izrok.

Srednje. V nedeljo 29. oktobra ima srednji "Orel" po večernicah telovadbo v prostorih g. profesorja Šinka. Telovadbo bo vodil čelnik mariborskoga "Orla". Pridite, kmalu dobimo še novih tovarišev.

Savinjska dlinna. Savinjsko okrožje "Zvezde slovenskih deklet" ima v nedeljo dne 29. oktobra ob 11. uri dopoldne v čitalnici društva "Gospodar" v Petrovčah svojo redno odborovno sejo. Prosit se, da prihodijo vse odbornice tega okrožja ta dan v Petrovče, ker so na dnevnem redu važne zadeve.

Iz celega sveta.

Vellkanska terna. Pred dobrim mesecem je dobil nekdo na Dunaju 100.000 K na tri številke, ki jih je stavil "terno sekó". Zdaj zopet poročajo, da je dobil nekdo na Dunaju v loteriji skoraj ravno tako veliko svoto. Ta srečni človek je stavil pretečeni teden na Dunaj številke 15, 12, 21 — in vse tri so bile dvignjene. Stavil je 20 K na ambo, 20 K na terno in razven tega še vsako številko po 20 K ekstrato. Dobil je okroglo 86.700 K. Veliko več bi seveda dopil, če bi bil stavil 100 K na "terno sekó". Na ta način bi dobil 480.000 K.

Roparski napad na župnišče. Roparska polpa je napadla župnišče v Vielicki v Galiciji in popolnoma oropala pisarno. Ko so roparji hoteli pobegniti, jih je iznenadil župnik, ki je večkrat na nje ustrelil. Vendar se je pa roparjem posrečilo uiti.

Najnovejše.

Cesar se je pri poroki nadvojvode Karla Franca Jožefa malo prehladil. Radi tega mora ostati sedaj v sobi, ker se zdravniki bojijo, da bi prehlajenje z ozirom na cesarjevo visoko starost utegnilo imeti resne posledice.

Državni zbor. Sejmi zopet održati. Po posredovanju poslanca Roškarja pri c. kr. na mestnini v Gradiču na podlagi prošnje okrajnega zastopa Št. Lenart v Slov. gor., so sejmi zopet održati v oplenju. Začnji čas je že, da se prebivalstvu na deželi omogoči, priti tem potom do prepotrebnih dohodkov, in sicer v času, ko pritska beda od vseh strani in se bliža zima z vsemi njenimi potrebami. — Olajšave pri prodaji živine. Ne le, da so sejmi zopet održati, odpravljena je tudi obveznost, imeti kupljeno živino štiri tedne v hlevu, predno se jo je smelo naprej prodati. Znižala se je ta dolžba po vplivu poslancev I. v. Roškarja, d. r. Benkoviča in dr. Verstovške pri meročajnih krogih kmetijskega ministrstva, na 14 dnj.; po preteklu tega časa se sme nakupljena živina naprej prodati. — Poslane Roškar je začnjič zasledoval začelo glede podpor po toči in drugih uimahi poškodovanim, pri c. kr. okr. glavarstvu, c. kr. namestnini in notranjem ministrstvu. Skušal je spraviti to začelo do prepotrebne končne rešitve. Samo gospoda, ki ni nikdar čutila pomanjkanja, zamore tako počasi reševati te stvari. — Prvo čitanje predloga o italijanskem vsečilišču je bilo končano včeraj, dne 25. oktobra. Predloga je odkazana proračunskemu odseku. — Danes se začne razprava o državnem proračunu. Oglaseni je okrog 300 govornikov.

Konjice. V Narodnem Domu se igra dne 5. nov. ob 4. uri popoldne žaloigra "Mlinar in njegova hči".

Listnica uredništva.

Ponikva: Ne vemo, koga Vi mislite. — Braslovče: Preobširno za današnjo številko. Prihodnjie: — Hum: Zaljivo in tožljivo! — Sladkogora: Smo že zadnjič poročali. — Zavodnje: Tožljivo! — Konjice: Hvala lepa. Prosimo poročajte večkrat kaj. Ostalo prihodnjie — Jurklošter, Vrantsko: Prihodnjie!

Vprašanja in ponudbe.

Načr se: 2 mladi molzni kravi za mariborski okraj. Ponudbe sprejema Osrednja zadruga v Mariboru. Trafela Jernej, pos. Rodni Vrh št. 48, p. Podlehnik, župnik, d. r. Hochnjec. Dal Bog, da bi lepe lepe živine na prodaj v Vičancih pri Veliki Nedelji. Pojasnila daje Vičanski skrlec. — Ivan Šupanič, veleposestnik v Jarenini ima na prodaj 1 krav na novi dojvi, na dan da 14—16 l mleka. Prodaja tudi en par težkih volov. Jožef Trstenjak, pos. v Obrežju št. 5, ima na prodaj telico pincavške pasme, staro 1 in pol leta. Karl Novak, veleposestnik, Hoče: en par volov, težkih 12 met. stotov. Janez Jurič: 1 par volov, težkih 16 met. Jožef Roškar, pos. "Jakobshof", Št. Jakob v Slov. gor., 1 brejo telico.

Pojasnila o inseratih

daje upravnostvo samo tistim, ki
pritožijo upoštevanja znamho za 10-krat.

Loterijske številke:
Dne 21. oktobra 1911.

Trst . . 30 58 50 28 17
Line . . 72 81 89 5 43

Posestva, dobičkanosna in krasna
sake velikosti v mariborski okoliški
so po ceni na prodaj. Brezplačna pojasnila daje Josip Sernec,
Gradiška, p. Pesnica.

Navezidana hiša s 5 sobami, štiri
kuhine, en oral njive za stavbe
prostote, studenec pri hiši. Hiša
je 20 minut od mesta Maribor. Za
stanovanja se dobi 600 K. Se proda
radi druge kupitje na 12000 K.
Jos. Nekrep, stavbeni mojster
v Mariboru, Mozartstrasse 59.
1015

Blizu Celja

se proda nova hiša, 9 let davka
prosta, z vrtom. Izplačati bo treba
4.400 K. Oglasiti se je treba
v Sp. Hudinji št. 65. 1028

Hišec — volar, samec, star 28 do
45 let, več vsakega poljskega de-
la, se takoj sprejme v mestnem
čopnišču. Letna plača 170 K. Na-
slov gospodarja pove upravnostvo
tega lista. 1074

Maznanilo.

Kupujem vsake vrste zrno in
tudi les po najboljši ceni; tudi se
menju zrnje z moko. Janez Šper,
posestnik parne žage in mlinar v
Mariboru, nasproti dragonske ka-
sare, Magdalensko predmestje. 150

Učenec sprejme takoj Jakob Go-
lobič, kipar in klesar v Ljutomeru
za kamnoško obrt. Učenec dobi
hrano in obliko, pomotniki te
stake služijo K 3'60 do 5 K na
dan in še višje. 1063

Enostadistična hiša ob novem drž.
mostu, z majhno dobro idočo go-
stošno in lepimi stavnim prostori
se takoj proda. Plača se 10.000
do 12.000 K ostalo se lahko vknji-
ži. Kje pove upravnostvo. 1049

Pozor! Zelim vseti v najem pro-
stote za trgovino v zdravem in pro-
metnem kraju Sp. Štajerskega, če
mogoče v kakem trgu ali mestu.
Ponudbe na upravnostvo lista pod
sifro "Novo leto 1912". 1058

Gostilna se proda, ali v najem da,
blizu farne cerkve ob državnih ce-
sti. Naslov pri upravnostvu Slov.
Gospodarja. 1078

Lepo posestvo pri Sv. Petru niže
Maribora, v bližini cerkve, z novo
nesajenimi vinogradi, sadonosniki,
vrti; njiva, velik vrt v Mariboru,
kateri nese največje dohodke iz
mladih šparelnov in jagodnih
nasadov, se takoj proda, lahki
kupni pogoj. Pojasnila pri lastniku
Franc Verliču v Trčovi pri Sv.
Petru niže Maribora. 1045

Učenec se sprejme pri Matiju Ho-
ćevu, ključavnarskemu mojstru
v Rogoznici pri Ptaju. 1082

5 odstotkov kupne svote dan temu,
kateri meni pripelje kupcu, naj-
raje kmeta, kateri bi kupil po-
sestvo, ki je tako lepo in rodotvorno,
v mariborski okolici. Potrebuje
se denarja 10 do 12 tisoč krov,
kaj je več se zna od posojilnice
vzeti, ker je zdaj posestvo brez
dolga. Naslov prodajalca pove
upravnostvo. 1044

Učenec,

z dobrimi šolskimi spri-
čevali, ki ima veselje do
trgovine, se sprejme pri
J. Kodriču. Fram. 1076

Vili nedobna hiša je na prodaj.
5000 K se mora izplačati, ostali
znesek se vključi. Vila nese 100
K mesečno. Vpraša se v Mariboru,
Nova ulica št. 3. 1085

Kupci posestvo pozor! Sledenja le-
pa posestva, ki ležijo tik postaje
Pesnica pri Mariboru, se prodajo
tako in pod tako ugodnimi placil-
nimi pogoji. — Prvo meri 9 ora-
lov, in obstoji iz travnika, njiv,
sadonosnika, gozda ter lepe zidane
z opko krite hiše in še ene le-
sene koče. — Drugo meri 8 orale,
obstoječe iz njive, pašnika ter
lesene koče. — Nadalje tri stav-
bišča po 1 1/2, 2 in 3 1/2 orala, prvo
in drugo stavbišče je prav za prav
krasen sadonosnik, ki se proda
tudi skupaj. — Kdor želi imeti
svoje domovje blizu oz. tih železniških
postaj, naj ne zamudi te
ugodne pogoje. Pojasnila daje g.
Babić, gostilničar na Pesnici pri
Mariboru. 1084

Godci pozor! Najboljše in naj-
nejše harmonike, (pravo ročno de-
lo) z močnimi jeklenimi glasovi,
dobjivo so pri Francu Gruber, iz-
delovalcu harmonik na Bregu pri
Ptaju. Popravila se točno in po
ceni izvršujejo. 1083

Mlinarja, ki je dobro izurjen za
kmetiske mline, tudi mora znati
špičeno in ajdo mleti, neoženjen, se
sprejme takoj ali pozneje. Taki, ki
razume nekaj na žagi, ima pred-
nost. Ponudba se naslov: Ivan
Pfeifer, posestnik žage in mlina,
Košnica pri Celju. 1094

Lepa hiša, s tremi stanovanji, klet
gospodarsko poslopje, lep vrt, se
radi odpotovanja posestnika takoj
po ceni proda. Nova vas št. 21
pri Mariboru. 1046

Proda se lepo posestvo s poslopji
vred, ki meri 8 oralov zemlje, vi-
nograd z novim trnjem. Pred hišo
je sadonosnik, ki rod lepo namizno
sadjivo. Posestvo leži blizu velike
ceste, 10 minut od trga Šmarje
pri Jelšah, redi se lahko en par
volov, krava, par telet in eden
konj za vprego. Cena se kar je
natančnejše se izve pri posestniku
Juriju Lörger v Mali Pristavi št. 2,
P. Šmarje pri Jelšah. 1074

Dobre idoča gostilna s koncesijo,
inventarjem, kegljiščem, z vrtom
in gospodarskimi poslopji vred je
radi smrti v Mariboru v bližini
kolodvora juž. železnicne na prodaj.
Vpraša se v Mariboru, Mühlgasse
15. 923

Učenec se sprejme pri Al. Maček
trgovina železnine, Maribor, Tržaš-
ka cesta 25. 987

Konjski hlapec, trezen, prost vo-
jaščine, ki ima veselje do polje-
deljstva in razume vsa poljska
dela se proti dobremu plačilu takoj
sprejme pri veleposilstniku Oto
Schwachsnig, Majšperg pri Ptaju. 1089

Le tedaj
doseže kakovost fine
zrnate kave svoje pol-
no veljavno, če voli
cenjena pospodinja kot
kavni pridatek najza-
nesljivejšo vrstol :: :

Najbolje

storite, če uporabljate
izdelek, ki se je iz-
kazal že desetletja kot
najbolj, „pravega :: :
Franc“ iz tovarne
Zagreb, vendar pa iz-
rečno le onega s ka-
vinim mlinskem kot
tovarniško znamke. 1059

Spretni kovač
se sprejme za samostojno
delo. Orodje je v kovačnici.
Kje pove upravnostve. 1103

5 odstotkov kupne svote dan temu,
kateri meni pripelje kupcu, naj-
raje kmeta, kateri bi kupil po-
sestvo, ki je tako lepo in rodotvorno,
v mariborski okolici. Potrebuje
se denarja 10 do 12 tisoč krov,
kaj je več se zna od posojilnice
vzeti, ker je zdaj posestvo brez
dolga. Naslov prodajalca pove
upravnostvo. 1044

Učenec se sprejme pri Matiju Ho-
ćevu, ključavnarskemu mojstru
v Rogoznici pri Ptaju. 1082

Volno, suknja je na prodaj.
5000 K se mora izplačati, ostali
znesek se vključi. Vila nese 100
K mesečno. Vpraša se v Mariboru,
Nova ulica št. 3. 1085

Kupci posestvo pozor! Sledenja le-
pa posestva, ki ležijo tik postaje
Pesnica pri Mariboru, se prodajo
tako in pod tako ugodnimi placil-
nimi pogoji. — Prvo meri 9 ora-
lov, in obstoji iz travnika, njiv,
sadonosnika, gozda ter lepe zidane
z opko krite hiše in še ene le-
sene koče. — Drugo meri 8 orale,
obstoječe iz njive, pašnika ter
lesene koče. — Nadalje tri stav-
bišča po 1 1/2, 2 in 3 1/2 orala, prvo
in drugo stavbišče je prav za prav
krasen sadonosnik, ki se proda
tudi skupaj. — Kdor želi imeti
svoje domovje blizu oz. tih železniških
postaj, naj ne zamudi te
ugodne pogoje. Pojasnila daje g.
Babić, gostilničar na Pesnici pri
Mariboru. 1084

Učenec se sprejme pri Matiju Ho-
ćevu, ključavnarskemu mojstru
v Rogoznici pri Ptaju. 1082

Učenec se sprejme pri Matiju Ho-
ćevu, ključavnarskemu mojstru
v Rogoznici pri Ptaju. 1082

Učenec se sprejme pri Matiju Ho-
ćevu, ključavnarskemu mojstru
v Rogoznici pri Ptaju. 1082

Godci pozor! Najboljše in naj-
nejše harmonike, (pravo ročno de-
lo) z močnimi jeklenimi glasovi,
dobjivo so pri Francu Gruber, iz-
delovalcu harmonik na Bregu pri
Ptaju. Popravila se točno in po
ceni izvršujejo. 1083

Proda po ceni takoj
gostilno
z vsemi pravicami in
zemljiščem, ob okrajni
cesti, pri farni cerkvi pri
Sv. Barbari niže Maribora
Jos. Krajnc, trgovec 1094

Posestvo na prodaj, zidana hiša,
klet, stiskalnica, hlev, sadonosnik,
vinegrad, njiva, gozd. Vse skupaj
meri okrog 2 oralov ter se nahaja
v dobrem stanu, 10 minut oddal-
jeno od kolodvora Poljanec, pri-
pravno za penzionista. Kje pove
upravnostvo. 1097

Viničar, izvezbanega v vinogradni-
štvu, tretnega značaja, oženjenega
ki je prost vojaščine, ter ima 2
ali tri za delo sposobne delavske
moći. Sprejme se v službo od no-
vega leta 1912 za vinograd, ki
meri 4 1/4 oral. Viničar ima pro-
sto uživanje od 5 1/4 oral, njiva,
travnika in pašnika, dobi gotovo
plačo in druge užitke. Več se izve
na graščini Salovec, pošta Varaž-
din, Hrvatsko. Ponudnik se naj
osebno oglase. 1102

Kupčevalci posestvo pozor! Na-
znanjam, da je lepo posestvo na
prodaj. Lepa lega, prijazen kraj,
Lepa hiša z dvema sobama, ena
je nova zidana, druga pa lesena,
zraven lepa zidana klet in kuhinja,
tudi shramba za razne stvari,
od shrambe naprej je zopet klet
za vino, potem je živinski hlev, 2
kravi in 1 tele, dva svinjska hleva,
zraven parna za steljo, zraven hleva
pod in majhen kozolček, vo-
da je poleg stanovanja, poslopje
je vse s slamo krito. Na zemljišču
je lepi gozd, vinegrad, polje v le-
pi legi in tudi rodotvorni sadni vrt.
Posestvo se nahaja v Presladolu,
tri četrt ure od Rajhenburga, je
brez dolga, cena 4000 krov. Več
se izve pri g. Jožefu Brill, po-
sestniku v Hazelbahn št. 24, po-
šta Rajhenburg, Štajersko. 1099

Priden krojaški učenec se sprejme
pri g. Jožefu Minarič, Poštna ul.
št. 5, Maribor. 1099

Na prodaj je lepo posestvo, obstoje-
je iz hiše in gospodarskega po-
slopja, njiva travnika, sadonosnika,
gozda, zraven pripada ena lepa
vinicija. Proda se skupaj ali vsa-
ko posebej. Vse posestvo je blizu
mesta. Vpraša se pri lastniku g.
Bracko Friderik v Vodolah pri Št.
Petrubu Maribora. 1090

Mesarskega vajenca
ki se tudi izkuši vojenja me-
sa, sprejme takoj Stanislav
Zamolo, mesar in gostilničar
pri sv. Trojici v Slov. gor.
1093

Služba organista in cerkvenika se
odda v župniji Mutja (Hohenmaut).
Prva služba Božja je vselej nemška.
Vila nese 100 K mesečno. Vpraša se v
cerkvenem predstojništvu. 1109

Nenavadno
hiter razvoj
sopara.

Se pošilja na
poskušnjo.

Tisoči že v
rabi.

Zahtevajte
cenike.

brzoparijinci za
narejeni iz kovanega železa in
kovinaste pločevine, torej trpežni

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike v Avstrijsko-Ogrskem.

Glavno zastopstvo **Franc Asen**, Gradec, Mariengasse 22. —

Sprejme se takoj v neko župnišče
hlapec h govejni živini. Letna pla-
ča 144 K. Kje pove upravnostvo
tega lista. 1105

Mizarški pomočnik, lepega vedenja,
se sprejme v stalno delo pri Ant.
Lekške, mizarju v Mozirju. 1107

Trgovina s steklom —
porcelanom in kamenino
Iv. Kleinšek
Maribor, Koroška cesta 17

Dobro! Po najnižjih cenah.

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljšan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine!

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

Zahajte cenike. Dopisuje se slov.

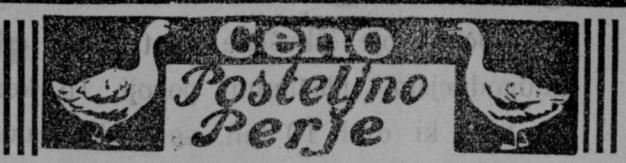
Delniška družba

Alfa Separator

Dunaj XII/3.

Tvrda Alojz Maček,

trgovina z železom in stavbenim materialom v Mariboru, Tržaška cesta 25, zraven bolnišnice, priporoča po nizkih cenah zagorsko apno, portlant in romans cement, traverze, železo za vozove, strešno opeko, peči, štedilna ognjišča, priprave za iste, kotle iz kovanega in litega železa, žganjske kotle, umetni gnoj, oglje za kovače itd. Priporoča še kotle-parilnike, po nizkih cenah kot od agentov. Vel. zaloga krt na nagrobnih križev. - Zarezna strela opeka I a 1000 kom, 72 K, II. 60 K, biber-gladki I. 50 K, II. 30 K. — 986

1 kg. sivega puljenega K 2—, pol belega K 3.80, belega K 4—, prima perje mehkega kakor puh K 6—, veleprima oglajenega najboljšega K 8—, mehkega perja (puha) sivega K 6—, belega K 10—, prsnega puhu K 12—, od 5 kg. naprej poštnine prosto

Narejene postelje

Iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (naukinga), pernica, velikost 170 cm x 116 cm z dvema zglavnicama, te dve 80 cm x 56 cm, zadosti napolnjene z novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16—, napol maha K 20—, maha K 24—, pernice sama K 12—, 14—, 16—, zglavnica K 3—, 3.50, 4—, pernice 180 cm x 140 cm, velike K 15—, 18—, 20—, zglavnice 90 cm x 70 ali 80 cm x 50 cm, K 4.50, 5—, 5.50, blazine iz gradla 180 cm x 116 cm K 15—, K 15, razpoljila po povzetju, zavojnina zaston, od K 10— naprej poštnine prosto.

Maks Berger v Dešeniku štev. 345/a, Šumava.

Kar ne uga, se zameni ali denar nazaj. Ceniki oblažinah, odejah prevlekah in drugem posteljnem blagu zaston in poštnine prosto.

Važno je za delavce,

ako se ve, kje je po ceni kupi obleka. Priznano po ceni se dobi blago za obleke, perilo in obleka pri

Adolfu Wesiak v Mariboru

Dravska ulica 4.

Dobi se trpežno blago po zmernih cenah. Kdor enkrat knipi, ostane stalen odjemalec.

1013

Rane - in lečilno mazilo

— ,SIGMA". —

Izvrstno učinkajoče za vsakovrstne rane, opeklne, otiske in tvore na nogah. Natančno navodilo o uporabi je priloženo vsaki tubi.

Originaltuba: 1 K 20 h. — poštnina 20 h.

Le pristna z varstveno znamko

Σ P. F. Σ

Naroča in dobi se pri deželnini lekarni
v Sovenski Bistrici.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalente. Povrča voljo do jedi, utruje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

L Serravalle, c. tr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupil se v lekarnah v steklenicah po pol l. K 2.00 in po 1 l. K 4.00.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

448 na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svoje bogate zasege steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakevrstnih šip in ekvirjev za podebe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Načudnejša in tečna postrežba.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struze s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje šrk. :: Izvražuje nagrobnne spomenike in vsa monumentalna in stavbna dela iz tu- in inozemskega materiala. :: Plošče za pohištvo iz raznobarvnega marmora. :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni platični pegoji. :: Naročila se izvražujejo točno. :: Genki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzojavki: Kamnoseška družba :: Celje.

Cepljeno trsje!

Podpisani naznanja, da ima sledeča suhe cepljene trte na prodaj in sicer: 10.000 Laški rilček, 5000 Beli burgundec, 3000 Člahačine (mešane), 2000 Izabele, 500 Šipona in 500 silvance. Vse trte so cepljene na Rip Portalis, dobro zaraščene in popolnoma vkoreninjene zakar se jame. Cena za 100 komadov 13 K. Oglasiti se je pismeno ali ustreno pri Franzu Slodnjak, trsničarju, pošta: Juršinci pri Ptaju.

Prva štajerska trsničarska zadruga

pošta Juršinci pri Ptaju

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah.

Ceniki so brezplačno na razpolago. 1057

Prva štajerska

Tvrda:

Rudolf Pevec

v Možirju ima v zalogni veliko izber manufakturnega, špecerijskega blaga, šipe, železnino, steklo, porcelan, cementno zalogo tovarne Trbovlje, posebno lepo zalogo nagrobnih vencev. Nadalje kupuje vse poljske pridelke, posebno hmelj, maslo, jajce, gob, jabolke, laneno seme itd. — Kupujem in prodajam izborna domača, bizejska in haloška vina.

Franc Koban : kamnosek

poprej Al. Horvat v Račjem

se priporoča slavnemu občinstvu

in čč. duhovščini za na-

pravo nagrobnih spo-

menikov in drugih kamno-

ških del. — Cene zmerne.

963

Vzgojališče za deklice

(internat)

čč. šolskih sester v Narodni šoli družbe

sv. Cirila in Metoda v Velikovcu ::

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira se posebno na pouk v ženskih ročnih delih.

Solsko leto se prične dne 4. novembra t. l. Plačila 26 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

1048

1104

Lajtersperška opekarna pri Mariboru ob D.

priporoča svoje izkušene in trpežne **glinaste izdelke**, kakor raznovrstno opeko za najniže cene in pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji. 15 komadov mojih stisnjenskih strešnih opek pokrije eden kvadratni meter strehe. Na voz, ki drži 10 ton, se lahko naloži 6000, ali 5000 ali 4000 komadov opeke, kakoršne vrste se pač vzame. Pošljatev se vrši na nevarnost prejemnika. **Prodajalna:** Roman Pachner-jev naslednik, Edmund Schmied-gasse. **Zaloge:** H. Andraschitz, Schmiedplatz, zraven gostilne pri »Zlatem levu«, A. Maček, Tržaška cesta 23 in v lastni hiši, Reiserstrasse 26, kjer se tudi sprejemajo naročila in se strešna opeka radi ugodnosti dobi lahko za originalno tovorniško ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Derwuschek, mestni stavbeni mojster in posestnik tovarne v **Mariboru.**

K štev. 35628

II. 4531.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti tudi leta 1912 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje temeljito izobraženi viničarji za delo v amerikanskih vinogradih in drevesnicah v gnojenju in sajenju sadonosnikov, in sicer priredi tele tečaje:

1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru,

2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici,

3. na deželni viničarski šoli v Zg. Radgoni,

4. na deželni viničarski šoli v Skalcah pri Konjicah.

Ti tečaji se začnejo 15. februarja in se končajo s 1. decembrom 1912

V Mariboru se sprejme 14

V Gor. Radgoni se sprejme 16

V Lipnici se sprejme 26

V Skalcah pri Konjicah 12

posestniških in viničarskih sinov.

Ti dobivajo na naštetih zavodih stanovanje, popolno hrano in vrh tega mesečno plačo 8 K.

Izobrazba v teh kurzih je v prvi vrsti praktična, teoretična le v toliko, kolikor je to potrebno za vzorne in samostojne viničarje.

Na koncu tečaja dobi vsak udeleženec spričevalo o svoji porabnosti.

Za sprejem v te tečaje morajo prosilci vložiti koleka proste prošnje najkasneje do 6. januarja 1912 na štaj. deželnemu odboru.

V tej prošnji se mora izrečno povedati, v katero naštetih šol želi prosilec vstopiti in je treba priložiti:

1. dokaz, da je prosilec star 16 let,

2. spričevalo poštenega obnašanja, katero mora potrditi župnik,

3. zdravniško spričevalo, da je prosilec prost vsake nalezljive bolezni,

4. šolsko odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1912 ne-pretrgoma v tečaju in da slušajo vse izobrazbo zadevajoče naredbe dež. strokovnjakov.

V Gradcu, 10. oktobra 1911.

Od štaj. dež. odbora.

1090

Izjava.

Marija Črepinšek, posestnica in šivilja na Sp. Hudinji št. 65, obžalujem žalitve, katere sem napsoti različnim ljudem o Katarini Zidanšek izustila; preklicem jih kot neresnične in prosim Katarino Zidanšek odpuščanja.

1091

Za gnojenje travnikov, pašnikov in deteljišč, je Thomasova žlindra z znamko „**Zvezda**“

priznano najboljše in najcenejše fosforovo kislo gnojilo. Tudi za jesensko setev se lahko še uporablja, da se raztroši po vrhu; za spomladno setev pa se že sedaj v jeseni lahko raztroši po brzadah. Zajamčeno čisto Thomasovo žlindro Merkur' P. Majdič, Celje

znamke „**Zvezda**“ se dobi v trgov. **Berolinu N 35.** 1092

Varujte se malovrednega blaga in ponarejanj!

Zahtevajte!

zastonj in poštne prosto cenik gramofonov, ter slovenskih plošč od prve ter edine slovenske izdelovalnice gramofonov

Vincenc Simonič,
Sv. Urban pri Ptaju, Štajersko.

Najboljše reference

imajoči in vsega uradovanja pri avt. uradilih, in knjigovodstva zmožen mož, želi takoj svojo tajniško službo spremeni. Ponudbe pod naslov „F. K. v Ormožu“. 1106

Sanatorij „Mirni Dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema

bolnike na živcih,

tudi nevarne slučaje, histerične, bolne na srcu, želodcu, pa take, ki so samo okrepanja potrebni. — Cene so zmerne. — Prospekti na zahtevo zastonj.

Dr. Franc Čeh, Gornja Sv. Kungota.

491

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadružna

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4½% brez odbitka rentnega davka. Sprejema branilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno branilne nabiralnike. Sprejema po sejsem sklepnu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak torek in petek depozitne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila se dajejo vsak dan, izvzemši praznike, depoldne od 8. do 12. ter od 8. do 6. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastonj poslotno-hranilnične položnice, štev. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzjavje zadevuje naslov: Ljudska posejilnica Celje.

posejuje

na zemljišča po 5% do 5½% z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osnovi kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vključene dolgovne pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prodaje in kušine za vključno doba brezplačno, stranka plača le koteke.

ROBERT DIEHL

žganjarna v Celju

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kaker tudi

štajerski konjak

Trgovci!

Sveža jajca kupujem vedno po najvišji ceni.

Ponudbe na:

Anton Prah,
Dunaj IV, Schönbrunnerstrasse 7.

Na željo pošiljam refer. Dopisuje se lahko slovensko.

Kože in volno

kupuje po najvišjih cenah Karl Gränitz, Maribor, Gospodska ulica štev. 7. Maribor.

982

Vzajemna zavarov. v Ljubljani.

Glavni zastop za

Spod. Štajersko

:: pri Franu Pograjc, ::
Maribor, Fabriksgasse 21

zavaruje 1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zavove in premičnine ter — 2. proti prelomom zvonov. Enina domača slovenska z varovalnica. Svoj k svojim! Sprejemata tudi zavarovanja za življence, ozir. doživetje in proti negodom za Nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico. 43

Pojasnila daje gojenji zastop.

Nagrobne ograje ::

5 lepo okrašenih vzorcev, iz kovanega železa s prvim prepleškanjem in montiranjem za meter samo 4·50 K pri Karolu Kerth, ključavniciju v Mariboru. Koroška cesta št. 39. 1108

Trgovina s cementom in stavbenimi izdelki

Ferdinand Rogač

Maribor, Fabriksgasse št. 11

priporoča svojo mnogovrstno zalogu cementnih cevi, stopnic, korlit, kakor vseh drugih cementnih izdelkov. — Dalje: kamnatič cevi, motlakerske plošče itd. Sprejmejo se druga cementna dela v izvršitev. Plošče za tlakovanje, korita za napajati po najvišjih cenah.

Dobroidoča gostilna

tik železniške postaje, eno uro od Maribora se z vsemi prilikami in gostilniško opravo takoj proda. Hiša in gospodarsko poslopje je vse zdano, v najboljšem stanu; hiša obstoji iz 6 sob, prostorna kuhinja, 2 kleti in vseh dragih potrebnih prostorov. Pri hrišči je krščen senčni vrt za 300 ljudi. Gostilno radi obiskujejo posebno izletniki. Posestvomeri 3 orale najlepše zemlje: travnik, njiva, sadonosaik in brajde. Cena 24000 K. Naslov pove upravnštvo. 1073

Lovske puške,

repetir - pištole in revolverje

vsake vrste se po ceni prodajo, dokler bo kaj v zalogi. Čutič, puškar, Maribor, Grajska ulica 18.

1023